

Ověřovací studie prostředí pro realizaci intervencí prioritních os 1, 2 a 3 OP VVV a ověření relevance jejich specifických cílů

Ministerstvo školství, mládeže
a tělovýchovy

Aktualizace Závěrečné zprávy

Březen 2017

Finální verze

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Obsah

Seznam obrázků	4
Seznam grafů	5
Seznam tabulek	6
Seznam zkratk	7
1 Manažerské shrnutí výsledů a hlavních závěrů.....	9
Okruh I: Mapování / analýza aktuálního stavu prostředí, v rámci kterého se předpokládá realizace intervencí PO1, PO2 a PO3 na úrovni definovaných SC.....	9
Okruh II: Ověření změny rozvojových potřeb OP VVV, relevance SC	10
Okruh III: Vyhodnocení stávající indikátorové soustavy a návrhy na její doplnění	12
1 Úvod	13
2 Použitá metodika a provedená šetření	14
2.1 Individuální rozhovory.....	14
2.2 Fokuské skupiny	16
2.3 Dotazníková šetření.....	16
2.3.1 PO1: Výzkum a vývoj	16
2.3.2 PO2: Výuková činnost vysokých škol.....	17
2.3.3 PO3: Počáteční vzdělávání	17
2.4 Workshopy a konzultace se zástupci MŠMT	20
2.5 Deskresearchové analýzy	21
3 Analýza dat	22
4 Hlavní závěry a zjištění	23
4.1 Okruh I: Mapování / analýza aktuálního stavu prostředí, v rámci kterého se předpokládá realizace intervencí PO1, PO2 a PO3 na úrovni definovaných SC..	23

4.1.1	EQ 1.1: Jak se liší oproti stavu platnému v době plánování intervencí OP VVV hodnoty kontextových indikátorů a údajů, na základě kterých byly potřeby jednotlivých SC PO1, 2 a 3 definovány?	23
4.1.2	EQ 1.2: Jaké jsou vhodné indikátory (včetně kontextových indikátorů či jiných údajů) pro vyhodnocování intervencí a prostředí, kde jsou intervence ve SC PO1, 2 a 3 OP VVV realizovány (posouzení aktuálně navržených indikátorů, včetně kontextových, případné navržení dalších vč. definování aktuální hladiny těchto nově navržených ukazatelů)?	24
4.1.3	EQ 1.3: Jaké změny je možné identifikovat v kvalitativním popisu prostředí, v němž budou realizovány plánované intervence OP VVV?	29
4.1.4	EQ 1.4: Jaké podmiňující faktory případné změny hodnot/kvalitativního vývoje prostředí lze identifikovat?	31
4.1.5	EQ 1.5: Jakým způsobem je možné v rámci budoucího sledování prostředí oddělit vliv podpory realizované v období 2007 – 2013, resp. 2007 – 2015 od efektů plynoucích z podpory v rámci OP VVV?	32
4.2	Okruh II: Ověření změny rozvojových potřeb OP VVV, relevance SC	32
4.2.1	EQ 2.1: Nastaly v prostředí ČR změny v rozvojových potřebách, které byly identifikovány v programu? O jaké a jak zásadní změny se jedná?	32
4.2.2	EQ 2.2: Jsou změny potřeb tak výrazné, že je nutná jejich úprava / revize v programu včetně návazných kroků (investiční priority, SC)?	33
4.2.3	EQ 2.3: Jaká jsou doporučení pro žádoucí úpravy potřeb? Je nutná z důvodu změn potřeb úprava teorií změn a další dokumentace včetně Evaluačního plánu OP VVV?	35
4.2.4	EQ 2.4: Jsou definované specifické cíle OP VVV relevantní pro dosahování cíle programu?	36
4.2.5	EQ 2.5: Jsou specifické cíle jasně vymezeny a nedochází k vzájemnému překrývání?	39
4.2.6	EQ 2.6: Jsou synergické a komplementární vazby definované na úrovni specifických cílů relevantní vzhledem k potřebám OP VVV (včetně případných návrhů na doplnění)?	39
4.2.7	EQ 2.7: Je územní dimenze definovaná na úrovni SC relevantní vzhledem k potřebám OP VVV (včetně případných návrhů na úpravu)?	40
4.3	Okruh III: Vyhodnocení stávající indikátorové soustavy a návrhy na její doplnění .	41

4.3.1	EQ 3.1: Jsou navržené indikátory relevantní s ohledem k intervenční logice programu a aktuálnímu stavu?	41
4.3.2	EQ 3.2: Pokud došlo k aktualizaci teorie změny, je nastavení indikátorové soustavy v souladu s touto aktualizovanou teorií změny? Měla by být indikátorová soustava doplněna? Jak?	42
4.3.3	EQ 3.3: Reflektují dostatečně stávající indikátory globální a specifické cíle OP VVV? + EQ 3.4: Jaká je vypovídající schopnost stávajících indikátorů pro jednotlivé specifické cíle OP VVV?	42
4.3.4	EQ 3.5: Jsou navržené indikátory srozumitelné a splňují základní kvalitativní požadavky na jejich vymezení?	43
4.3.5	EQ 3.6: Nemají dané indikátory podobnou či stejnou vypovídací schopnost jako další indikátory?	45
4.3.6	EQ 3.7: Existují nějaké možnosti agregace či disagregace stávajících indikátorů pro efektivnější měření pokroku? Pokud ano, jaké?	45
4.3.7	EQ 3.8: Jaká rizika ve smyslu nežádoucího jednání za účelem dosahování závazných hodnot lze identifikovat u hlavních indikátorů?	46
5	Doporučení, včetně harmonogramu jejich uvedení do praxe	48
5.1	PO3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání	48
5.2	Průřezová doporučení	49
6	Použitá literatura a zdroje	51

Seznam obrázků

Obrázek 1: Struktura výstupů z Ověřovací studie OP VVV	13
--	----

Seznam grafů

Graf 1: PO3 - respondenti podle kraje celkem	18
Graf 2: PO3 – Školy počátečního vzdělávání podle typu školy a podle zřizovatele	18
Graf 3: PO3 – Zřizovatelé škol dle kraje a typu zřizovaných škol	19
Graf 4: PO3 – Zájmové a neformální vzdělávání dle kraje a dle počtu vzdělávaných dětí a dospělých	20

Seznam tabulek

Tabulka 1: Soupis realizovaných individuálních rozhovorů.....	14
Tabulka 2: Soupis realizovaných fokusních skupin.....	16
Tabulka 3: PO1 Zrealizovaná šetření a návratnost dotazníků – VaV činnost	16
Tabulka 4: PO1 Respondenti dotazníkových šetření – typ VaV.....	17
Tabulka 5: PO2 Respondenti dotazníkových šetření – typ vysoké školy.....	17
Tabulka 6: PO3 Zrealizovaná šetření a návratnost dotazníků – Počáteční vzdělávání.....	17
Tabulka 7: Rizikové indikátory – relevance k intervenční logice	42
Tabulka 8: Návrh na doplnění indikátoru – relevance k intervenční logice	43
Tabulka 9: Srozumitelnost indikátorů a kvalitativní požadavky na jejich vymezení	43
Tabulka 10: Návrh možností agregace / disagregace programových indikátorů.....	45
Tabulka 11: Soupis identifikovaných rizik	47
Tabulka 12: Kritéria dopadu a času	48
Tabulka 13: Doporučení PO3.....	48
Tabulka 14: Průřezová doporučení	49

Seznam zkratk

Zkratka	Vysvětlení
APIV	Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2018
ASZ	Agentura pro sociální začleňování
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
ČKR	Česká konference rektorů
ČR	Česká republika
ČŠI	Česká školní inspekce
ČZU	Česká zemědělská univerzita v Praze
DV	Další vzdělávání
EK	Evropská komise
EQ	Evaluační otázka (z anglického Evaluation Question)
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje (z anglického European Regional Development Fund)
ESF	Evropský sociální fond
ESFRI	Evropské strategické fórum pro infrastruktury výzkumu (z anglického European Strategy Forum on Research Infrastructures)
EU	Evropská unie
ICT	Informační a komunikační technologie (z anglického Information and communications technology)
IP	Investiční priorita
IPs	Individuální projekt systémový
IROP	Integrovaný regionální operační program
IT	Informační technologie
ITI	Integrované územní investice (z anglického Integrated Territorial Investment)
KAP	Krajský akční plán
MAK	Mapování absorpční kapacity
MAP	Místní akční plán
MMR	Ministerstvo místního rozvoje
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministrovo školství, mládeže a tělovýchovy
NČI	Národní číselník indikátorů
NOK	Národní orgán pro koordinaci
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (zkráceně OECD z anglického. Organisation for Economic Co-operation and Development)
OP	Operační program
OP PIK	OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
OP Z	Operační program Zaměstnanost
OP VaVpl	Operační program Výzkum a vývoj pro inovace
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
PA	Plán aktivit
PIRLS	Mezinárodní výzkum čtenářské gramotnosti PIRLS (z anglického Progress in International Reading Literacy Study)

Zkratka	Vysvětlení
PISA	Program pro mezinárodní hodnocení žáků (z anglického Programme for International Student Assessment)
P-KAP	Podpora krajského akčního plánování
PO	Prioritní osa
Q	Čtvrtletí (z anglického quarter)
RIS3	Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky (z anglického „Research and Innovation Strategy for Smart Specialisation“)
SC	Specifický cíl
SP	Specifické potřeby
SRP	Strategické řízení a plánování ve školách a v územích
SŠ	Střední škola
SVP	Speciální vzdělávací potřeby
ŠAP	Školní akční plán
TA ČR	Technologická agentura České republiky
TC	Tematický cíl
TIMSS	Mezinárodní šetření matematického a přírodovědného vzdělávání TIMSS (z anglického Trends in International Mathematics and Science Study)
TT	Transfer technologií
VaV	Výzkum a vývoj
VaVal	Výzkum, vývoj a inovace
VIP II Kariéra	Kariérové poradenství v podmínkách kurikulární reformy
VOŠ	Vyšší odborná škola
VŠ	Vysoká škola
ZŠ	Základní škola
ZV	Základní vzdělávání

1 Manažerské shrnutí výsledů a hlavních závěrů

Okruh I: Mapování / analýza aktuálního stavu prostředí, v rámci kterého se předpokládá realizace intervencí PO1, PO2 a PO3 na úrovni definovaných SC

PO1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum

Analýza aktuálního stavu prostředí výzkumu a vývoje neodhalila na úrovni SC žádné zásadní změny, které by vyžadovaly změnu textu Operačního programu. Klíčové potřeby v oblasti VaV, identifikované programovým dokumentem, nebyly změněny. Následující témata (která jsou programovým dokumentem zmiňována jako cíle intervencí) byla vyhodnocena jako aktuální, avšak z pohledu potenciálních žadatelů a příjemců finančních prostředků jako témata s nízkou prioritou:

- Potřeba podpory rozvoje nově postavených center a zvýšení dostupnosti výzkumných infrastruktur v režimu open access.
- Potřeba intervencí v oblasti rozvoje procesu inteligentní specializace na národní úrovni.

Změny v prostředí VaV, které nastaly od roku 2013 (např. vytvoření Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky, schválení Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací na léta 2016-2020, vznik Národních programů Udržitelnosti I a II), **nesnížily relevanci naplánovaných intervencí OP VVV. Intervence OP VVV jsou v souladu např. s nově vytvořenými strategickými dokumenty a dalšími intervencemi na národní úrovni.**

PO2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj

Analýza aktuálního stavu prostředí vysokých škol neodhalila na úrovni SC žádné zásadní změny, které by vyžadovaly změnu textu Operačního programu. Klíčové potřeby v oblasti vysokoškolského vzdělávání, identifikované programovým dokumentem, nebyly změněny. Priorita potřeby investic do následujících oblastí, byla určena jako relativně nižší, než v ostatních oblastech investic PO2:

- Zkvalitnění podmínek pro celoživotní vzdělávání na vysokých školách.
- Úprava prostor a pořízení potřebného vybavení na kompenzaci studentů z řad znevýhodněných skupin.

V období od roku 2013 proběhla novela vysokoškolského zákona zavádějící (mimo jiné) novou akreditační instituci a měnící dosavadní způsob udělování akreditací vysokým školám. V době realizace šetření nebylo prováděcími předpisy vyjasněno fungování nové akreditační instituce, kterou zákon zavádí. U projektů OP VVV, jejichž výstupem má být vytvoření nového studijního programu a získání akreditace, **tak vzniká nejistota ohledně schopnosti škol naplnit cíle svých projektů.** Tím může být snížen zájem VŠ podávat v OP VVV žádosti o podporu k projektům, které by měly např. za cíl vytvoření akreditovaného studijního programu.

PO3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Analýza aktuálního stavu počátečního vzdělávání neodhalila na úrovni SC žádné zásadní změny, které by vyžadovaly změnu textu Operačního programu. Klíčové potřeby v oblasti počátečního vzdělávání, identifikované programovým dokumentem, nebyly změněny. Priorita potřeby investic na zvýšení využívání ICT pro diverzifikaci výuky a individualizaci výuky byla ohodnocena jako nízká. Školy se však nadále chtějí výrazně orientovat na rozvoj ICT kompetencí pedagogických pracovníků a dále chtějí financovat obnovu ICT vybavení.

Pro školy počátečního vzdělávání byly od roku 2013 identifikovány tyto zásadní změny prostředí:

- **Reforma financování regionálního školství – bez vlivu na tematickou relevanci intervencí OP VVV.**
- **Novela školského zákona v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a inkluze znevýhodněných žáků (§ 16) – intervence OP VVV jsou výrazně zaměřeny na podporu implementace novely zákona resp. jeho prováděcí vyhlášky.**

Okruh II: Ověření změny rozvojových potřeb OP VVV, relevance SC

Ve vymezení specifických cílů nedochází k jejich překrývání. Z pohledu žadatelů je vymezení specifických cílů OP VVVV relativně obecné, proto je důležité striktně dbát na přesnou specifikaci podporovaných aktivit ve výzvě. Zároveň je považováno za vhodné uvádět i co nejvíce konkrétní výčet aktivit, které budou z výzev podpořeny. Důvodem je, že žadatelé se mohou domnívat, že jejich projekt nemůže být z OP VVV podpořen, protože podpora tohoto projektu není v textu OP VVV / výzvy explicitně zmíněna (např. podpora sportovních aktivit v PO3, podpora školám zřizovaným podle § 16 školského zákona), a proto se intervencí OP VVV ani nemají zájem účastnit.

Dle zrealizovaných šetření nedošlo v prostředí počátečního vzdělávání, vysokoškolského vzdělávání ani v prostředí výzkumu a vývoje od doby plánování intervencí OP VVV k žádným zásadním změnám, na které by měl OP VVV přímo reagovat změnou svého tematického zaměření. Z toho důvodu **nepovažujeme za nutné měnit původní synergické a komplementární vazby uvedené v příloze H. OP VVV. Tyto vazby se navrhuje doplnit o možné komplementární vazby mezi projekty OP VVV PO1 IP 1 SC1, SC3 a PO2 IP1 SC5 a následujícími programy TA ČR (programy se zaměřují na zvyšování množství výsledků a podporu aplikovaného výzkumu v různých oblastech):**

- Program Alfa;
- Program Beta 2;
- Program Delta;
- Program Epsilon;
- Program Zéta;¹
- Program Éta;

¹ Program Zéta je zaměřen na zapojení studentů a mladých výzkumných pracovníků do výzkumné a vývojové činnosti směřující k využití výsledků v praxi, zvýšení zájmu studentů a mladých výzkumných pracovníků o projekty s konkrétním praktickým dopadem a podpora takových projektů v akademické sféře obecně s propojením na hospodářskou sféru.

- Program Théta.

Stávající systém tvorby Místních akčních plánů a Krajských akčních plánů je považován za relevantní k potřebám regionálního školství a navrhuje se ponechat ho ve stávající podobě. Existuje riziko, že pokud tvorba MAP/KAP nepovede ke zvýšení relevance a efektivity čerpání finančních prostředků OP VVV školami, zájem o zpracování MAP/KAP do budoucna opadne a nebudou naplněny základní cíle MŠMT.

Stávající systém zacílení intervencí v PO1 prostřednictvím Integrovaných územních strategií je považován za relevantní. Vysoké školy a VaV instituce spatřují nejzásadnější riziko úspěšnosti implementace RIS3 ve vysoké roztržitosti potřeb různých institucí, které se zabývají VaV (veřejné a soukromé výzkumné organizace, vysoké školy atp.). Intervence koordinované mechanismem ITI by měly tuto roztržitost potřeb koordinovat.

PO1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum

Analýzy neprokázaly žádnou zásadní změnu rozvojových potřeb v oblasti VaV. Všechny specifické cíle PO1 byly potvrzeny jako nadále relevantní. Rovněž lze tyto SC považovat z pohledu potenciálních žadatelů a příjemců finanční podpory nadále za prioritní, a to i přes to, že některá dílčí témata mají prioritu nižší (konkrétně potřeba podpory rozvoje nově postavených center a zvýšení dostupnosti výzkumných infrastruktur v režimu open access a potřeba intervencí v oblasti rozvoje procesu inteligentní specializace na národní a regionální úrovni).

PO2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj

Analýzy neprokázaly žádnou zásadní změnu rozvojových potřeb v oblasti vysokoškolského vzdělávání, a to i přes to, že některá dílčí témata mají prioritu nižší (konkrétně zkvalitnění podmínek pro celoživotní vzdělávání na vysokých školách a úprava prostor a pořízení potřebného vybavení na kompenzaci studentů z řad znevýhodněných skupin).

Z provedených šetření vyplynulo, že následující cíle PO2 jsou nadále relevantní a vysoce prioritní:

- PO2 IP1 SC1: Zvýšení kvality vzdělávání na vysokých školách a jeho relevance pro potřeby trhu práce;
- PO2 IP1 SC4: Nastavení a rozvoj systému hodnocení a zabezpečení kvality a strategického řízení vysokých škol;
- PO2 IP1 SC5: Zlepšení podmínek pro výuku spojenou s výzkumem a pro rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje;
- PO2 IP2 SC1: Zkvalitnění vzdělávací infrastruktury na vysokých školách za účelem zajištění vysoké kvality výuky, zlepšení přístupu znevýhodněných skupin a zvýšení otevřenosti vysokých škol.

Za relevantní, avšak neprioritní z pohledu vysokých škol byly vyhodnoceny tyto cíle:

- PO2 IP1 SC2: Zvýšení účasti studentů se specifickými potřebami, ze socio-ekonomicky znevýhodněných skupin a z etnických minorit na vysokoškolském vzdělávání, a snížení studijní neúspěšnosti studentů;
- PO2 IP1 SC3: Zkvalitnění podmínek pro celoživotní vzdělávání na vysokých školách.

PO3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Analýzy neprokázaly žádnou zásadní změnu rozvojových potřeb v oblasti počátečního vzdělávání, a to i přes to, že priorita potřeby investic na zvýšení využívání ICT pro diverzifikaci výuky a individualizaci výuky byla ohodnocena jako nízká.

Provedená šetření potvrdila relevanci následujících specifických cílů PO3:

- PO3 IP1 SC1: Zvýšení kvality předškolního vzdělávání včetně usnadnění přechodu dětí na ZŠ;
- PO3 IP1 SC2: Zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích;
- PO3 IP1 SC3: Rozvoj systému strategického řízení a hodnocení kvality ve vzdělávání;
- PO3 IP1 SC4: Zkvalitnění přípravy budoucích a začínajících pedagogických pracovníků;
- PO3 IP1 SC5: Zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce;
- PO3 IP2 SC1: Kvalitní podmínky pro inkluzivní vzdělávání.

Za relevantní, avšak neprioritní cíl z pohledu škol počátečního vzdělávání byl označen cíl: PO3 IP3 SC1: Sociální integrace dětí a žáků včetně začleňování romských dětí do vzdělávání.

Okruh III: Vyhodnocení stávající indikátorové soustavy a návrhy na její doplnění

Veškeré programové indikátory PO1, PO2 a PO3 byly vyhodnoceny jako relevantní s ohledem na intervenční logiku a k aktuálnímu stavu prostředí. Analýza upozornila pouze na možnost nevhodné interpretace způsobu výpočtu některých indikátorů, která by mohla zapříčinit duplicitní započítávání hodnot v rámci indikátorové soustavy OP VVV. Proto byly vytvořeny návrhy na detailnější specifikaci výpočtu. Na základě analýzy byl vytvořen návrh na doplnění indikátorové soustavy PO2 IP1 SC2 o indikátor „Počet platforem pro odborná tematická setkání“. Vzhledem k tomu, že hlavní indikátory OP VVV jsou závazně schvalovány ze strany Evropské komise, doporučuje se tento indikátor sledovat jako interní indikátor MŠMT.

Jako možná rizika ve smyslu nežádoucího jednání za účelem dosahování závazných hodnot hlavních indikátorů byla identifikována tato **středně závažná rizika**:

- **Nízká ochota příjemců podpory vyplňovat karty účastníka – zejména v PO2.** Na riziko je nutné reagovat především kontrolou projektových žádostí ze strany MŠMT – nemělo by docházet ke schvalování projektů, u kterých se počítá s podporou osob, aniž by dosáhly hranice bagatelní podpory. Rovněž považujeme za důležitý důsledný dohled na vyplňování karet účastníka při kontrolách na místě.
- **Obtížná měřitelnost kvalitativní stránky naměřené hodnoty vyhodnocovaných indikátorů** (např. Počet organizací, ve kterých se zvýšila kvalita výchovy a vzdělávání a proinkluzivnost, nebo 5 25 10 Počet pracovníků ve vzdělávání, kteří v praxi uplatňují nově získané poznatky a dovednosti). Na riziko se doporučuje reagovat důslednou kontrolou projektů na místě a zejména záznamů v dotaznících (a jejich srovnání se skutečným stavem), ve kterých je vykazován kvalitativní pokrok na úrovni instituce, nebo jejich pracovníků. Zároveň se považuje za vhodné zvýšit důraz na úvodních seminářích pro příjemce u relevantních výzev na instruktáž ohledně správného vyplňování projektové dokumentace.

1 Úvod

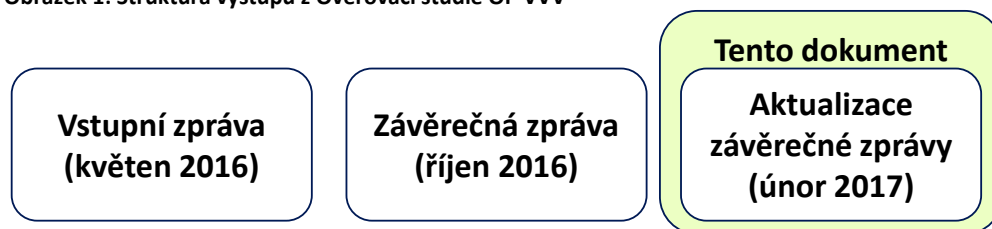
Tento dokument představuje Aktualizaci Závěrečné zprávy z Ověřovací studie prostředí pro realizaci intervencí prioritních os 1, 2 a 3 Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání a ověření relevance jejich specifických cílů. V rámci Závěrečné zprávy studie byla provedena analýza aktuálního stavu prostředí počátečního a vysokoškolského vzdělávání a prostředí vědy a výzkumu, rozvojových potřeb v těchto oblastech a analýza indikátorové soustavy (programové i kontextové indikátory a jiné údaje pro vyhodnocení intervencí) OP VVV. Účelem bylo vytvoření srovnávací báze pro tematické evaluace hodnotící dopad intervencí OP VVV v dalších letech implementace programu, zejména pro evaluace realizované dle Evaluačního plánu OP VVV.

Závěrečná zpráva vytvořila primární srovnávací bázi pro efektivní měření pokroku a příspěvku programu na úrovni jednotlivých prioritních os PO1 (výzkum a vývoj), PO2 (vysokoškolské vzdělávání) a PO3 (počáteční vzdělávání) a jejich specifických cílů. Tato Aktualizace Závěrečné zprávy aktualizuje zjištění a závěry Závěrečné zprávy na základě dat generovaných Českým statistickým úřadem k datu 31. 1. 2017 a na základě zohlednění existence nových dat a informačních zdrojů a dalšího vývoje v podporovaných oblastech OP VVV (např. Výroční zpráva ČŠI 2015/2016, aktuální vývoj legislativních změn atp.). V rámci této aktualizace byly využity výhradně deskresearchové aktivity v podobě analýzy sekundárních dat a informačních zdrojů.

Studie obsahuje závěry vytvořené na základě analýzy aktuálních primárních a sekundárních dat a informačních zdrojů a je tematicky rozdělena na následující okruhy:

- Okruh I: Mapování / analýza aktuálního stavu prostředí, v rámci kterého se předpokládá realizace intervencí PO1, PO2 a PO3 na úrovni definovaných SC;
- Okruh II: Ověření změny rozvojových potřeb OP VVV, relevance SC;
- Okruh III: Vyhodnocení stávající indikátorové soustavy a návrhy na její doplnění.

Obrázek 1: Struktura výstupů z Ověřovací studie OP VVV

Zdroj: Smlouva zakázky

2 Použitá metodika a provedená šetření

Za účelem zajištění dat a informací pro zpracování Závěrečné zprávy byla provedena následující šetření. Detailní popis metodiky realizace těchto šetření je obsažen ve Vstupní zprávě této studie. Tato zpráva aktualizuje zjištění a závěry Závěrečné zprávy na základě nově generovaných dat Českým statistickým úřadem k datu 31. 1. 2017 a na základě zohlednění existence nových dat a dalšího vývoje v podporovaných oblastech OP VVV (např. Výroční zpráva ČŠI 2015/2016, aktuální vývoj legislativních změn atp.). Dokument Aktualizace Závěrečné práce vznikl úpravou dokumentu Závěrečná zpráva. Práce na Aktualizaci Závěrečné zprávy probíhaly následujících způsobem:

- Byla provedena rešerše nově vzniklých informačních zdrojů (např. Výroční zpráva ČŠI 2015/2016, Makroekonomická a sektorová analýza ČR).
- Byla provedena rešerše aktualizovaných datových zdrojů – bylo zkontrolováno, zda sekundární data použitá pro tvorbu Závěrečné zprávy nebyla aktualizována (např. data Eurostat, Českého statistického úřadu atp.).
- Pokud byly v obou rešerších identifikovány nové skutečnosti, nebo nová aktuální data, byly takto získané informace zapracovány do příslušných kapitol analytické části dokumentu (přílohy) Závěrečné zprávy. Pokud nově zpracované informace byly natolik zásadní, že bylo nutné změnit i původní odpověď na evaluační otázku, byla tato změna promítnuta do příslušných částí kapitol Závěrečné zprávy obsahujících odpověď na evaluační otázky.
- V návaznosti na úpravu odpovědi na evaluační otázku bylo následně upraveno manažerské shrnutí Závěrečné zprávy.

Tímto způsobem byly na základě dohody s MŠMT aktualizovány Okruhy I a II Závěrečné zprávy. Okruh III zůstal v Aktualizované Závěrečné zprávě bez změny. Aktualizace Závěrečné zprávy probíhala výhradně na základě aktualizovaných sekundárních dat a informačních zdrojů, které byly v době aktualizace nově dostupné. Za účelem aktualizace neprobíhala dodatečná primární terénní šetření.

2.1 Individuální rozhovory

V rámci šetření bylo provedeno celkem 17 rozhovorů se zástupci institucí, které byly ve Vstupní zprávě projektu identifikovány jako klíčoví stakeholderi za prioritní osy 1 - 3. Účelem rozhovorů bylo získat názory těchto stakeholderů na aktuální stav prostředí intervencí OP VVV a dále identifikovat případné změny prostředí nebo změny potřeb (odpovědi na otázky evaluačních okruhů I a II.). Následující tabulka obsahuje kompletní soupis individuálních rozhovorů, které byly provedeny.

Tabulka 1: Soupis realizovaných individuálních rozhovorů

Účastník rozhovoru	Zápis
Asociace předškolní výchovy a vzdělávání	zápis uveden v příloze
Náměstek pro řízení sekce operačních programů	z jednání nebyl pořizován samostatný zápis
Asociace ředitelů základních škol	zápis uveden v příloze
Asociace ředitelů gymnázií	zápis uveden v příloze
Asociace průmyslových škol	zápis uveden v příloze

Účastník rozhovoru	Zápis
Rada pro výzkum, vývoj a inovace	z jednání nebyl pořizován samostatný zápis
Garant PO 3 (schůzka s garantem a členy týmu PO3)	z jednání nebyl pořizován samostatný zápis
Garant PO 1 (schůzka s garantem a členy týmu PO1)	z jednání nebyl pořizován samostatný zápis
Garant PO 2 (schůzka s garantem a členy týmu PO2)	z jednání nebyl pořizován samostatný zápis
Česká školní inspekce	z jednání nebyl pořizován samostatný zápis
Technologické centrum Akademie věd	zápis uveden v příloze
Technologická agentura České republiky	zápis uveden v příloze
Pracovní skupiny pro programování na období 2014 - 2020 OP Zaměstnanost	z jednání nebyl pořizován samostatný zápis
Pracovní skupiny pro programování na období 2014 - 2020 OP PIK	z jednání nebyl pořizován samostatný zápis
Gestoři vybraných prioritních os IROP	schůzka nebyla zrealizována z důvodu nezájmu oslovených osob
Gestoři vybraných prioritních os OP Praha - pól růstu ČR	z jednání nebyl pořizován samostatný zápis
Specialisté MŠMT v oblasti indikátorů a statistiky	z jednání nebyl pořizován samostatný zápis

Zdroj: vlastní Deloitte dokumentace

2.2 Fokusní skupiny

V rámci šetření byly zrealizovány celkem 4 fokusní skupiny se zástupci institucí, které byly ve Vstupní zprávě projektu identifikovány jako klíčoví stakeholderi za prioritní osy 1 - 3. Fokusní skupiny byly zorganizovány tak, aby diskutovaly klíčová témata OP VVV, které byly identifikovány v programovém dokumentu OP VVV (inkluze, územní dimenze MAP / KAP) nebo aby diskuse oddělovala názory účastníků, u kterých lze očekávat rozdílné potřeby a názory na zaměření intervencí OP VVV (pražské vysoké školy a mimopražské vysoké školy - včetně institucí VaV). Účelem fokusních skupin bylo získat názory identifikovaných stakeholderů na aktuální stav prostředí intervencí OP VVV a dále identifikovat případné změny prostředí nebo změny potřeb (odpovědi na otázky evaluačních okruhů I a II.). Následující tabulka obsahuje kompletní soupis fokusních skupin, které byly provedeny.

Tabulka 2: Soupis realizovaných fokusních skupin

Účastníci fokusní skupiny	Zápis
Inkluze a její dopady na české školství	zápis uveden v příloze
Pražské vysoké školy (včetně institucí VaV)	zápis uveden v příloze
Mimopražské vysoké školy (včetně institucí VaV)	zápis uveden v příloze
Územní dimenze OP VVV	zápis uveden v příloze

Zdroj: vlastní Deloitte dokumentace

2.3 Dotazníková šetření

2.3.1 PO1: Výzkum a vývoj

Proběhly tři vlny dotazníkových šetření. V první a druhé vlně byli osloveni zástupci vysokých škol na úrovni fakult (děkani pro výukovou činnost, děkani pro rozvoj, děkani pro VaV). V druhé vlně bylo šetření distribuováno prostřednictvím tajemnice České konference rektorů na své členy. Třetí vlna zahrnovala dotazníkové šetření na instituce VaV, které nejsou vysokými školami.

Tabulka 3: PO1 Zrealizovaná šetření a návratnost dotazníků – VaV činnost

Dotazník	Počet oslovených	Počet vyplněných	Návratnost
Vysoké školy – Fakulty	448	86	19 %
Vysoké školy – Rektori	49 ²	21	43 %
Instituce VaV	133	33	25 %
Celkem	581	140	24 %

Zdroj: Dotazníkové šetření Vysoké školy – fakulty, Vysoké školy – ČKR, Instituce VaV, vlastní výpočty

² Osloveno prostřednictvím tajemnice České konference rektorů, která dotazník rozesílala členům konference.

Tabulka 4: PO1 Respondenti dotazníkových šetření – typ VaV

Dotazník	Základní výzkum	Aplikovaný výzkum	Celkem
Vysoké školy – Fakulty	51	53	104
Vysoké školy – Rektori	13	12	25
Institute VaV	21	24	45
Celkem	85	89	174

Zdroj: Dotazníkové šetření Vysoké školy – fakulty, Vysoké školy – ČKR, Institute VaV, vlastní výpočty

2.3.2 PO2: Výuková činnost vysokých škol

Šetření proběhla společně s prvními dvěma vlnami dotazníků v PO1. Dotazníky rozeslané na vysoké školy (úroveň fakult, úroveň rektorátu), obsahovaly otázky z oblasti VaV a výukové činnosti VŠ.

Tabulka 5: PO2 Respondenti dotazníkových šetření – typ vysoké školy

Název dotazníku	Vysoká škola neuniverzitního typu	Vysoká škola univerzitního typu	Celkem
Vysoké školy – Fakulty	1 ³	83	84
Vysoké školy – Rektori	8	10	18
Celkem	9	93	102

Zdroj: Dotazníkové šetření Vysoké školy – fakulty, Vysoké školy – ČKR, vlastní výpočty

2.3.3 PO3: Počáteční vzdělávání

Byly rozeslány 3 samostatné dotazníky. První dotazník byl rozeslán na školy počátečního vzdělávání, druhý na zřizovatele škol počátečního vzdělávání a třetí na instituce zájmového a neformálního vzdělávání. Následující tabulky a grafy zobrazují popisnou statistiku vzorku respondentů.

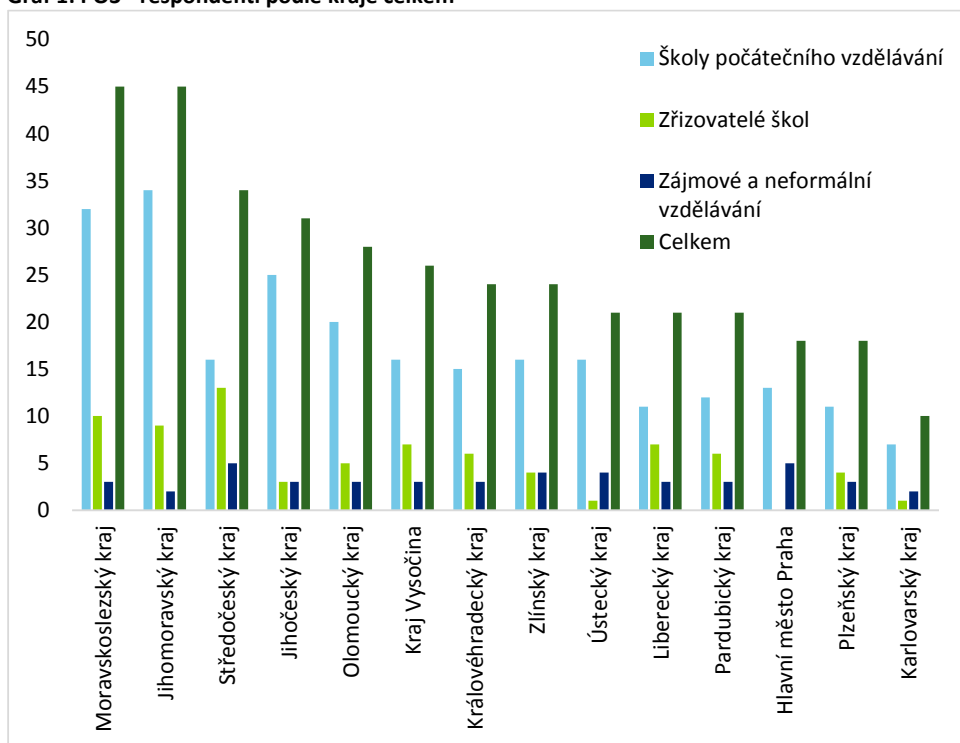
Tabulka 6: PO3 Zrealizovaná šetření a návratnost dotazníků – Počáteční vzdělávání

Název dotazníku	Počet oslovených	Počet vyplněných	Návratnost
Školy počátečního vzdělávání	1085	247	23 %
Zřizovatelé škol	634	80	13 %
Zájmové a neformální vzdělávání	451	13	3 %
Celkem	2170	340	16 %

Zdroj: Dotazníkové šetření Školy počátečního vzdělávání, Zřizovatelé škol, Zájmové a neformální vzdělávání, vlastní výpočty

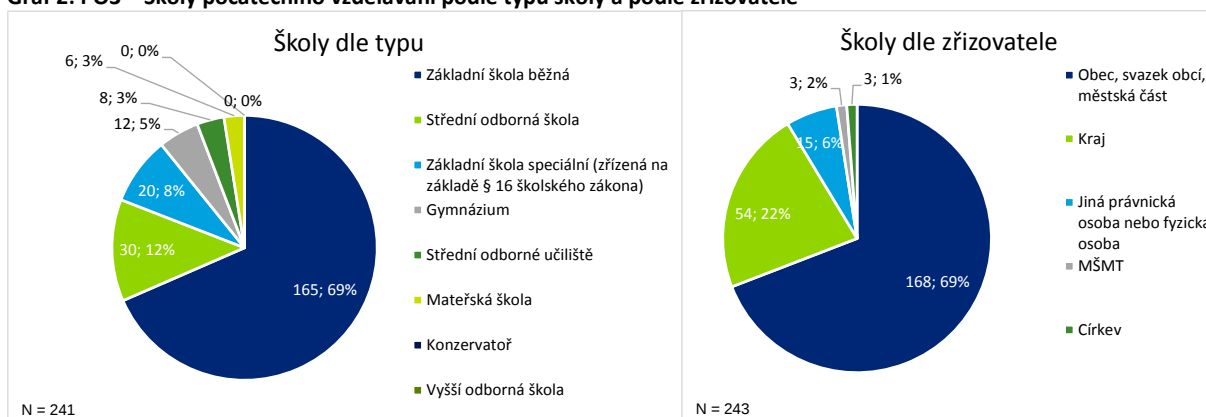
³ Dle zákona o vysokých školách se vysoké školy neuniverzitní nedělí na fakulty. V tomto případě uvedená hodnota znamená, že 1 respondent dotazníku působí na VŠ neuniverzitního typu a není členem vedení této VŠ.

Graf 1: PO3 - respondenti podle kraje celkem

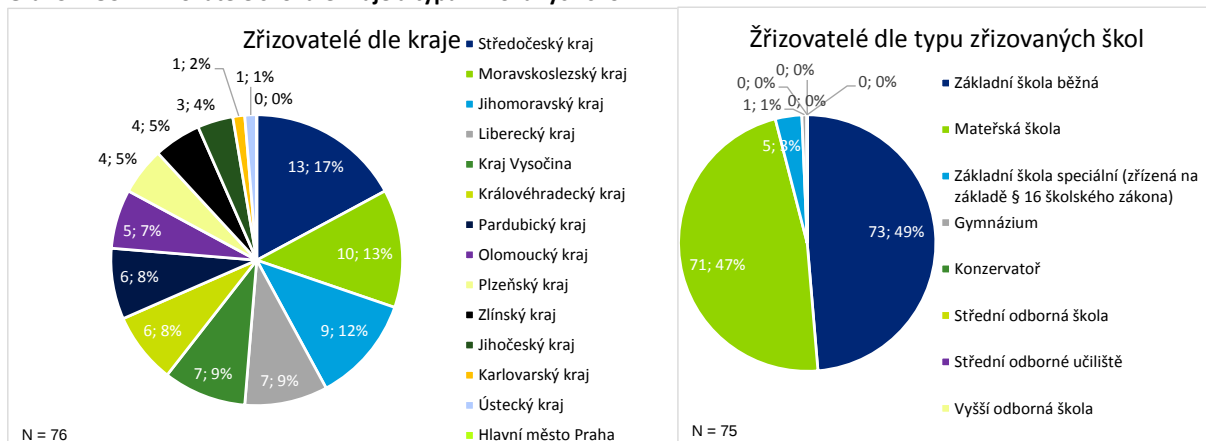
Zdroj: Dotazníkové šetření Školy počátečního vzdělávání, Zřizovatelé škol, Zájmové a neformální vzdělávání, vlastní výpočty, září 2016

Graf 2: PO3 – Školy počátečního vzdělávání podle typu školy a podle zřizovatele

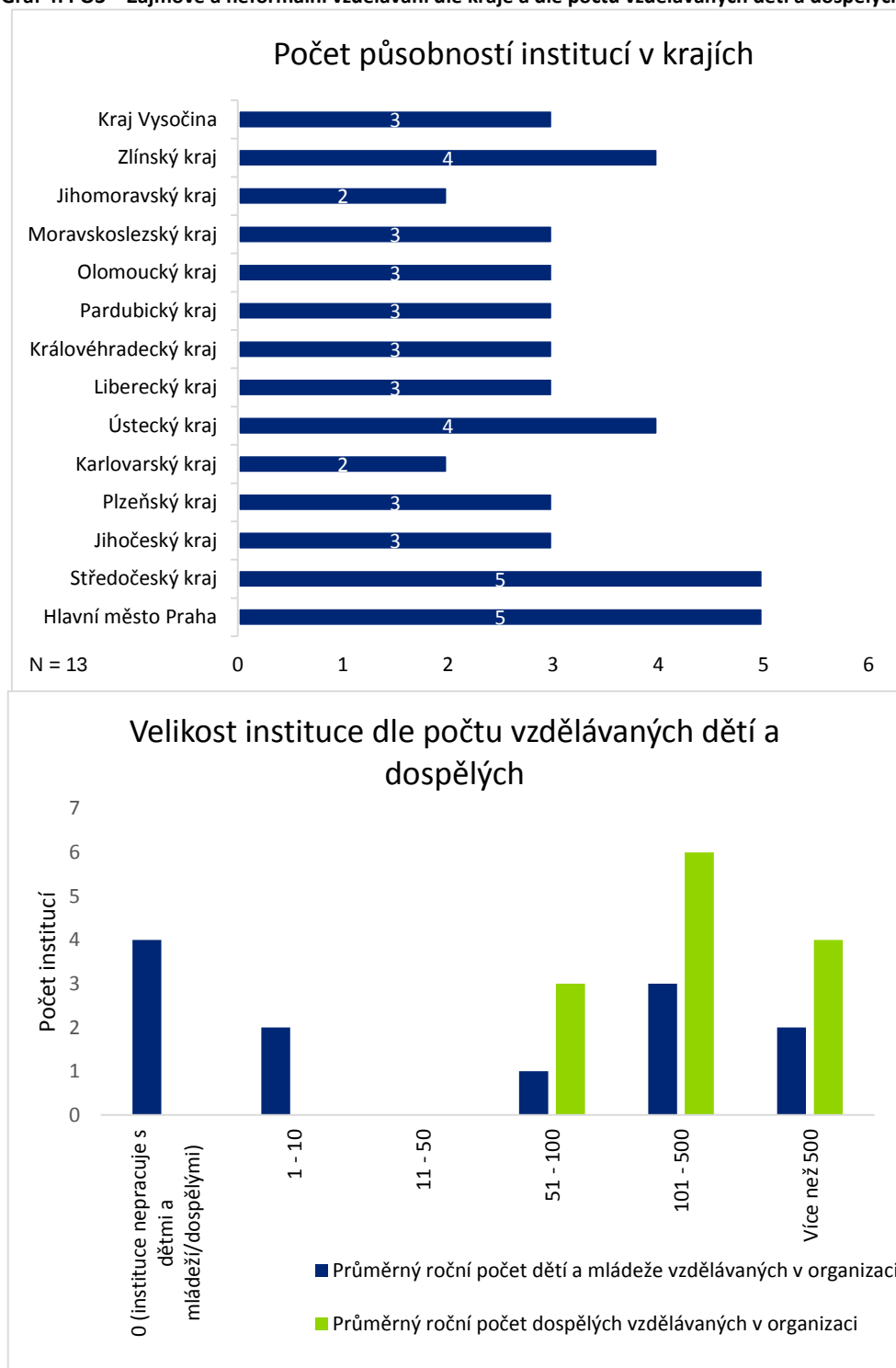
Zdroj: Dotazníkové šetření Školy počátečního vzdělávání, vlastní výpočty, září 2016

Graf 3: PO3 – Žřizovatelé škol dle kraje a typu zřizovaných škol

Zdroj: Dotazníkové šetření Žřizovatelé, vlastní výpočty, září 2016

Graf 4: PO3 – Zájmové a neformální vzdělávání dle kraje a dle počtu vzdělávaných dětí a dospělých

Zdroj: Dotazníkové šetření Zájmové a neformální vzdělávání, vlastní výpočty, září 2016

2.4 Workshopy a konzultace se zástupci MŠMT

Jednotlivé části výstupu byly průběžně konzultovány se zástupci MŠMT na pracovních setkáních. Ze setkání nebyl pořizován samostatný zápis, výstupy byly zapracovávány přímo do materiálů, které byly diskutovány. Touto cestou byly diskutovány:

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- Zadání dotazníkových šetření v PO1, PO2 a PO3;
- Revize a návrh kontextových indikátorů a jiných údajů pro vyhodnocení intervencí PO1, PO2 a PO3 (u PO3 za aktivní účasti zástupců ČŠI);
- Revize a návrh programových indikátorů PO1, PO2 a PO3.

2.5 Deskresearchové analýzy

Dále probíhaly následující analýzy, u kterých byly využity především data a dokumenty, které jsou popsány v kapitole 6 Použitá literatura a zdroje. Jednalo se o tyto analýzy, jejichž bližší popis je obsažen ve Vstupní zprávě této studie.

- Analýza sekundárních informačních zdrojů (dokumenty);
- Analýza sekundárních dat (např. data MŠMT, Eurostat atp.);
- Analýza dopadu nerealizovaných změn (Dopadová analýza);
- Komparativní analýza/Gap analýza;
- Lineární párové srovnání – analýza nebyla provedena, nebyly identifikovány nové potřeby, které by bylo nutné prioritizovat;
- Matice binárního porovnání SC a jejich výsledků a indikátorů výsledků.

3 Analýza dat

Logický postup analytických činností byl detailně popsán ve Vstupní zprávě Ověřovací studie. V přístupu byla použita primární a sekundární data a informační zdroje. Sekundární datové a informační zdroje jsou uvedeny v kapitole 6 Použitá literatura a zdroje.

Data a informace byly analyzovány za účelem získání zjištění, která budou relevantní k zodpovězení jednotlivých evaluačních otázek.

4 Hlavní závěry a zjištění

4.1 Okruh I: Mapování / analýza aktuálního stavu prostředí, v rámci kterého se předpokládá realizace intervencí PO1, PO2 a PO3 na úrovni definovaných SC

4.1.1 EQ 1.1: Jak se liší oproti stavu platnému v době plánování intervencí OP VVV hodnoty kontextových indikátorů a údajů, na základě kterých byly potřeby jednotlivých SC PO1, 2 a 3 definovány?

4.1.1.1 PO1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum

Na základě provedené analýzy nebyly mezi klíčovými problémy a potřebami, které byly v PO1 na úrovni SC definovány programovým dokumentem OP VVV, identifikovány zásadní změny. Analýzou aktuálního stavu prostředí byla identifikována tato zjištění:

- **Programový dokument uvádí, že došlo k významnému poklesu podílu studentů technických věd na celkovém počtu všech VŠ studentů. Tento pokles nebyl v této studii potvrzen.** Tento podíl dle programového dokumentu OP VVV klesl mezi roky 2001 a 2012 z 25 % na 15 %. Tento údaj nebyl z databáze MŠMT SIMS potvrzen. Z databáze lze vyčíst mezi lety 2001 – 2012 pokles z 29 % na 23 % u studentů bakalářských a magisterských studijních oborů a pokles z 37 % na 31 % u studentů v doktorském studijním programu. Na základě těchto údajů lze říci, že podíl studentů technických věd je mezi studenty ostatních oborů nadále dominantní. Tento nesoulad nepovažujeme za konfliktní s ohledem na zaměření intervencí PO1, proto nepovažujeme za nutné měnit text OP v oblasti vymezení intervencí PO1.
- **Potřeba podpory rozvoje nově postavených center (podpora infrastrukturní vybavenosti) a zvýšení dostupnosti výzkumných infrastruktur v režimu open access není prioritní.** Na základě terénních šetření byla tato potřeba potvrzena, ale s nízkou prioritou. 47 % respondentů dotazníkového šetření označilo potřebu investic do dalšího rozvoje nově postavených center v rámci předchozího programového období za neaktuální. Celkem 61 % respondentů uvedlo potřebu intervencí za účelem zvýšení dostupnosti VaV infrastruktur v režimu open access.
- **Potřeba intervencí v oblasti rozvoje procesu inteligentní specializace na národní není v prostředí českého VaV prioritní.** Pouze 52 % respondentů potvrdilo potřebu intervencí.

4.1.1.2 PO2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj

Na základě provedené analýzy nebyly mezi klíčovými problémy a potřebami, které byly v PO2 na úrovni SC definovány programovým dokumentem OP VVV, identifikovány zásadní změny. Z šetření vyplynulo, že priorita potřeby investic na úpravu prostor a pořízení potřebného vybavení na kompenzaci studentů z řad znevýhodněných skupin je relativně nízká. Tuto potřebu považuje za méně prioritní 51 % respondentů dotazníkového šetření a ani v individuálních rozhovorech se zástupci školských a profesních asociací nebyla tato potřeba vnímána jako zásadně důležitá. Přesto byla potřeba respondenty dotazníkových šetření i respondenty rozhovorů a fokusních skupin označena za nadále relevantní.

4.1.1.3 PO3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě provedené analýzy nebyly mezi klíčovými problémy a potřebami, které byly v PO3 na úrovni SC definovány programovým dokumentem OP VVV, identifikovány zásadní změny. Jako oblast podpory s nižší prioritou (oproti programovému dokumentu) byla identifikována podpora škol při využívání ICT pro diverzifikaci výuky a individualizaci výuky. Školy považují svou úroveň v tomto využití ICT za spíše dostatečnou, ale nadále se výrazně chtějí orientovat na rozvoj ICT kompetencí pedagogických pracovníků. Rovněž přetrvává i potřeba škol na obnovu ICT vybavení, které relativně rychle zastarává.

4.1.2 EQ 1.2: Jaké jsou vhodné indikátory (včetně kontextových indikátorů či jiných údajů) pro vyhodnocování intervencí a prostředí, kde jsou intervence ve SC PO1, 2 a 3 OP VVV realizovány (posouzení aktuálně navržených indikátorů, včetně kontextových, případně navržení dalších vč. definování aktuální hladiny těchto nově navržených ukazatelů)?

Původně navržené kontextové indikátory a jiné údaje PO1 a PO2 byly ve většině případů vyhodnoceny jako relevantní. Pouze několik jiných údajů / tzv. dalších ukazatelů pro vyhodnocení intervencí PO1 a PO2 bylo navrženo k odstranění. Za účelem doplnění indikátorové soustavy tak, aby bylo možné kontextově sledovat dopad maximální části intervencí OP VVV v PO1 a PO2, byly navrženy zejména tyto nové údaje:

PO1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum

PO1 IP1 SC1 Zvýšení mezinárodní kvality výzkumu a jeho výsledků	- Pořadí ČR v hodnocení "Kapacita země udržet talenty" (7.08) - Pořadí ČR v hodnocení "Kapacita země přilákat talenty" (7.09) - Pořadí ČR v European Innovation Scoreboard - Pořadí ČR v hodnocení "Kvalita VaV institucí" (12.02)
PO IP1 SC2 Budování kapacit a posílení dlouhodobé spolupráce výzkumných organizací s aplikační správou	Pořadí ČR v hodnocení "Spolupráce ve VaV mezi VŠ a průmyslem" (12.04)
PO1 IP1 SC3 Zkvalitnění infrastruktury pro výzkumně vzdělávací účely	- Roční podíl absolventů doktorského studijního programu na celkovém ročním počtu studentů doktorského studijního programu. - Vývoj podílů přihlášek na vysoké školy - dle území - Vývoj podílů přihlášek na vysoké školy - dle zaměření studijního oboru
PO1 IP1 SC4 Zlepšení strategického řízení výzkumu na národní úrovni	N/A - nebyly navrženy dodatečné jiné údaje / další ukazatele pro vyhodnocení intervencí.

Údaje vhodné pro vyhodnocení intervencí **PO1 IP1 SC4 dále navrhuje doplnit o evaluaci** - Indikátory vypovídají o stavu VaV. Specifický cíl má rozvíjet strategické řízení politiky VaV, implementovat nový motivační systém hodnocení, vytvořit nástroj pro koordinaci mezinárodních aktivit VaV a vytvořit systém pro centralizovaný přístup k informačním zdrojům. O vývoji v těchto oblastech zde navržené indikátory nevypovídají. Proto navrhuje indikátory doplnit o komplexní evaluaci v oblasti strategického řízení VaV na národní úrovni.

PO 2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj

PO2 IP1 SC1 Zvýšení kvality vzdělávání na VŠ a jeho relevance pro trh práce	- Míra nezaměstnanosti vysokoškolsky vzdělaných osob - věk od 15 do 65 - Míra nezaměstnanosti vysokoškolsky vzdělaných osob - potenciálně čerstvých absolventů - věk 25 - 29 let
--	--

PO2 IP1 SC2

Zvýšení účasti studentů se specifickými potřebami, ze socio-ekonomicky znevýhodněných skupin a z etnických minorit na vysokoškolském vzdělávání, a snížení studijní neúspěšnosti

- Počet studentů se sociálním stipendiem, kteří během sledovaného období dokončili některý stupeň (Bc., Mgr., Doktorské) vzdělání
- Podíl počtu studentů se sociálním stipendiem na celkovém počtu studentů

PO2 IP1 SC4

Nastavení a rozvoj systému hodnocení a zabezpečení kvality a strategického řízení vysokých škol

- Zlepšení / zhoršení vysokých škol v autoevaluačních hodnoceních

PO2 IP1 SC5

Zlepšení podmínek pro výuku spojenou s výzkumem a pro rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje

- Celkový počet zaměstnaných ve VaV v podnikatelském sektoru na celkovém počtu pracovníků VaV v ČR
- Celkový počet zaměstnaných ve VaV ve vysokoškolském sektoru na celkovém počtu pracovníků VaV v ČR
- Celkový počet zaměstnaných ve VaV ve vládním sektoru na celkovém počtu pracovníků VaV v ČR
- Celkový počet zaměstnaných ve VaV v přírodních oborech na celkovém počtu pracovníků VaV v ČR
- Celkový počet zaměstnaných ve VaV v technických oborech na celkovém počtu pracovníků VaV v ČR
- Celkový počet zaměstnaných ve VaV v lékařských oborech na celkovém počtu pracovníků VaV v ČR
- Celkový počet zaměstnaných ve VaV v zemědělských oborech na celkovém počtu pracovníků VaV v ČR
- Celkový počet zaměstnaných ve VaV v sociálněvědních oborech na celkovém počtu pracovníků VaV v ČR
- Celkový počet zaměstnaných ve VaV v humanitních oborech na celkovém počtu pracovníků VaV v ČR

PO2 IP2 SC1

Zkvalitnění vzdělávací infrastruktury na vysokých školách za účelem zjištění vysoké kvality výuky, zlepšení přístupu znevýhodněných skupin a zvýšení otevřenosti vysokých škol

- Není třeba doplňovat jiné údaje/ další ukazatele. Jiné údaje / další ukazatele PO2 IP2 SC1 navrhujeme nahradit údaji vytvořenými pro PO2 IP1 SC1, SC4

V PO3 Deloitte navrhl kompletní sestavu nových údajů vhodných pro vyhodnocení intervencí. Zároveň byl navržen model spolupráce MŠMT s ČŠI a CERMAT na předávání dat a informací, které bude MŠMT využívat při kontextovém vyhodnocování intervencí OP VVV. Nově navržené indikátory PO3 jsou tyto:

PO 3: Prioritní osa 3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

PO3 IP1 SC1

Zvýšení kvality předškolního vzdělávání včetně usnadnění přechodu na ZŠ

- Počet dětí, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky
- Podíl dětí starších 6 let na celkovém počtu dětí MŠ
- Podíl dětí mladších 3 let na celkovém počtu dětí MŠ
- Počet a podíl mateřských škol hodnocených v kategorii "Výborná" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy
- Počet a podíl mateřských škol hodnocených v kategorii "Očekávaná" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy
- Počet a podíl mateřských škol hodnocených v kategorii "Vyžadující zlepšení" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy
- Počet a podíl mateřských škol hodnocených v kategorii "Nevyhovující" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy
- Počet žádostí o odklad povinné školské docházky na školská poradenská zařízení
- Počet žáků, kteří opakovali 1. třídu
- Počet žáků se SVP, kteří opakovali 1. třídu
- Podíl vysokoškolsky vzdělaných pedagogů působících v MŠ

	• Počet absolventů vysokoškolských oborů se zaměřením na pedagogickou praxi, se specializací na předškolní vzdělávání, nastupujících po absolutoriu do MŠ • Průměrné hodnocení aktuálního stavu MŠ v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti • Průměrné hodnocení aktuálního stavu MŠ v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti • Průměrné hodnocení aktuálního stavu MŠ v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity dětí • Průměrné hodnocení aktuálního stavu MŠ v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání • Průměrné hodnocení aktuálního stavu MŠ v oblasti rozvoje sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí • Průměrné hodnocení aktuálního stavu MŠ v oblasti rozvoje digitálních kompetencí pedagogických pracovníků
PO3 IP1 SC2 Zlepšení kvality a výsledků žáků v klíčových kompetencích	• Dosažená průměrná hodnota testu z českého jazyka, v rámci jednotných přijímacích zkoušek na střední školy • Podíl žáků, kteří nedosáhli hodnoty průměrné úspěšnosti v testování v Českém jazyce - ČŠI celoplošné ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. třídy • Podíl žáků, kteří dosáhli hodnoty úspěšnosti vyšší než průměrné v testování v Českém jazyce - ČŠI celoplošné ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. třídy • Podíl žáků, kteří nedosáhli hodnoty průměrné úspěšnosti v testování v čtenářské gramotnosti - ČŠI pravidelné testování gramotností • Podíl žáků, kteří dosáhli hodnoty úspěšnosti vyšší než průměrné v testování v čtenářské gramotnosti - ČŠI pravidelné testování gramotností • Výsledky ČR v mezinárodním šetření PIRLS, průměrný výsledek za ČR - Testy čtenářské gramotnosti • Výsledky ČR v mezinárodním šetření PISA, podíl žáků v nejlepší kategorii - Testy čtenářské gramotnosti • Podíl neúspěšných žáků u státní maturity/závěrečné zkoušky pro obory s výučním listem - český jazyk a literatura • Podíl žáků, kteří nedosáhli hodnoty průměrné úspěšnosti v testování v Cizím jazyce - ČŠI celoplošné ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. třídy • Podíl žáků, kteří dosáhli hodnoty úspěšnosti vyšší než průměrné v testování v Cizím jazyce - ČŠI celoplošné ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. třídy • Podíl žáků, kteří nedosáhli hodnoty průměrné úspěšnosti v testování v jazykové gramotnosti - ČŠI pravidelné testování gramotností • Podíl žáků, kteří dosáhli úspěšnosti vyšší než průměrné v testování v jazykové gramotnosti - ČŠI pravidelné testování gramotností • Podíl neúspěšných žáků u státní maturity/závěrečné zkoušky pro obory s výučním listem - cizí jazyk • Dosažená průměrná hodnota testu z matematiky, v rámci jednotných přijímacích zkoušek na střední školy • Podíl žáků, kteří nedosáhli průměrné hodnoty úspěšnosti v testování v Matematice - ČŠI celoplošné ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. třídy • Podíl žáků, kteří dosáhli hodnoty úspěšnosti vyšší než průměrné v testování v Matematice - ČŠI celoplošné ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. třídy • Podíl žáků, kteří nedosáhli průměrné hodnoty úspěšnosti v testování v matematické gramotnosti - ČŠI pravidelné testování gramotností • Podíl žáků, kteří dosáhli hodnoty úspěšnosti vyšší než průměrné v testování v matematické gramotnosti - ČŠI pravidelné testování gramotností • Výsledky ČR v mezinárodním šetření TIMS, průměrný výsledek za ČR - Testy matematické gramotnosti

- Výsledky ČR v mezinárodním šetření PISA, podíl žáků v nejlepší kategorii - Testy matematické gramotnosti
- Podíl neúspěšných žáků u státní maturity/závěrečné zkoušky pro obory s výučním listem - matematika
- Podíl žáků, kteří nedosáhli průměrné hodnoty úspěšnosti v testování v předmětových testech z chemie, fyziky a přírodopisu - ČŠI celoplošné ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. třídy
- Podíl žáků, kteří dosáhli hodnoty úspěšnosti vyšší než průměrné v testování v předmětových testech z chemie, fyziky a přírodopisu - ČŠI celoplošné ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. třídy
- Výsledky ČR v mezinárodním šetření TIMSS, průměrný výsledek za ČR -- Testy přírodovědné gramotnosti
- Podíl žáků, kteří nedosáhli průměrné hodnoty úspěšnosti v testování v přírodovědné gramotnosti - ČŠI pravidelné testování gramotností
- Podíl žáků, kteří dosáhli hodnoty úspěšnosti vyšší než průměrné v testování v přírodovědné gramotnosti - ČŠI pravidelné testování gramotností
- Výsledky ČR v mezinárodním šetření PISA, podíl žáků v nejlepší kategorii - Testy přírodovědné gramotnosti
- Podíl žáků, kteří nedosáhli průměrné hodnoty úspěšnosti standardu v testování v informační gramotnosti - ČŠI pravidelné testování gramotností
- Podíl žáků, kteří dosáhli hodnoty úspěšnosti vyšší než průměrné v testování v informační gramotnosti - ČŠI pravidelné testování gramotností
- Podíl žáků, kteří nedosáhli průměrné hodnoty úspěšnosti v testování v předmětových testech z výchovy k občanství - ČŠI celoplošné ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. třídy
- Podíl žáků, kteří dosáhli hodnoty úspěšnosti vyšší než průměrné v testování v předmětových testech z výchovy k občanství - ČŠI celoplošné ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. třídy
- Podíl žáků, kteří nedosáhli průměrné hodnoty úspěšnosti v testování v sociální gramotnosti - ČŠI pravidelné testování gramotností
- Podíl žáků, kteří dosáhli vyšší hodnoty úspěšnosti než průměrné v testování v sociální gramotnosti - ČŠI pravidelné testování gramotností
- Počet a podíl škol hodnocených v kategorii "Výborná" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy. v okruhu "Vzdělávání"
- Počet a podíl škol hodnocených v kategorii "Očekávaná" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy. v okruhu "Vzdělávání"
- Počet a podíl škol hodnocených v kategorii "Vyžadující zlepšení" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy. v okruhu "Vzdělávání"
- Počet a podíl škol hodnocených v kategorii "Nevyhovující" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy. v okruhu "Vzdělávání"
- Počet žáků, kteří opakovali ročník
- Počet žáků účastnících se výuky některých předmětů v cizím jazyce na ZŠ a SŠ
- Počet škol / oborů s povolenou výukou v cizím jazyce
- Průměrné hodnocení aktuálního stavu v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti
- Průměrné hodnocení aktuálního stavu ZŠ v oblasti rozvoje matematické gramotnosti
- Průměrné hodnocení aktuálního stavu ZŠ v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity dětí
- Průměrné hodnocení aktuálního stavu ZŠ v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání
- Průměrné hodnocení aktuálního stavu ZŠ v oblasti rozvoje sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí
- Průměrné hodnocení aktuálního stavu ZŠ v oblasti rozvoje digitálních kompetencí pedagogických pracovníků
- Průměrné hodnocení aktuálního stavu ZŠ v oblasti rozvoje jazykového vzdělávání

	• Průměrné hodnocení aktuálního stavu podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě • Průměrné hodnocení aktuálního stavu podpory polytechnického vzdělávání • Data z budoucího projektu PPUČ (matematická, čtenářská, informatická gramotnost a s tím spojené klíčové kompetence)
PO3 IP1 SC3 Rozvoj systému strategického řízení a hodnocení kvality ve vzdělávání	• Počet a podíl MŠ a ZŠ hodnocených v kategorii "Výborná" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy. • Počet a podíl MŠ a ZŠ hodnocených v kategorii "Očekávaná" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy. • Počet a podíl MŠ a ZŠ hodnocených v kategorii "Vyžadující zlepšení" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy. • Počet a podíl MŠ a ZŠ hodnocených v kategorii "Nevyhovující" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy. • Počet úspěšných a neúspěšných ředitelů v závěrečném testu e-learningového kurzu zaměřeném na Strategické řízení a plánování na školách (výstup z aktivity) • Podíl škol spokojených s metodickou podporou pro rozvoj strategického řízení a plánování prostřednictvím IPs SRP, IPs P-KAP, projektů MAP a projektů KAP. • Počet ředitelů škol, kteří v praxi využívají získané poznatky v oblasti strategického řízení a plánování a pedagogického vedení
PO3 IP1 SC4 Zkvalitnění přípravy budoucích a začínajících pedagogických pracovníků	• Podíl absolventů VŠ se zaměřením na pedagogickou praxi z celkového počtu nově nastupujících pedagogů na MŠ a ZŠ • Podíl absolventů VŠ se zaměřením na pedagogickou praxi z celkového počtu nově nastupujících pedagogů na SŠ a SOŠ • Míra nezaměstnanosti absolventů vysokoškolských oborů se zaměřením na pedagogickou praxi • Data z VŠPS ČSÚ, Pospolu, Infoabsolvent
PO3 IP1 SC5 Zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení relevance pro trh práce	• Míra nezaměstnanosti absolventů se základním vzděláním starších dvaceti let • Míra nezaměstnanosti absolventů se středním vzděláním bez maturity • Míra nezaměstnanosti absolventů se středním vzděláním s maturitou • Míra nezaměstnanosti absolventů s vyšším odborným vzděláním • Počet škol (SŠO a VOŠ) hodnocených v nejvyšší kategorii v rámci hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy ve všech oblastech / okruzích • Počet žáků, kteří přestoupili během prvních dvou školních let střední školy/učebního oboru • Míra spokojenosti zástupců firem s připraveností absolventů odborných škol pro trh práce • Průměrné hodnocení aktuálního stavu podpory odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů • Průměrné hodnocení aktuálního stavu rozvoje školy jako centra celoživotního učení • Průměrné hodnocení aktuálního stavu rozvoje kariérového poradenství • Podíl škol se zpracovanou strategií spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery. Součástí jsou i odborné stáže vyučujících ve firmách. • Podíl škol, které mají 2 a více smluv se zaměstnavateli po dobu delší než 2 roky. • Podíl škol, v nichž je zajištěna stálá účast zaměstnavatelů při zkouškách • Posuny v úrovni aktivit za oblast „Spolupráce školy a zaměstnavatelů“ • Data z Pospolu, Infoabsolvent, VIP II Kariéra
PO3 IP2 SC1 Kvalitní podmínky pro inkluzivní vzdělávání	• Počet a podíl mateřských škol hodnocených v kategorii "Výborná" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy. • Počet a podíl mateřských škol hodnocených v kategorii "Očekávaná" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy. • Počet a podíl mateřských škol hodnocených v kategorii "Vyžadující zlepšení" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy.

	- Počet a podíl mateřských škol hodnocených v kategorii "Nevyhovující" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy. - Podíl běžných MŠ a ZŠ, ve kterých se zvýšila kvalita výchovy a vzdělávání a proinkluzivnost - Průměrné hodnocení aktuálního stavu inkluzivní vzdělávání v běžných MŠ a ZŠ - Podíl SŠ, ve kterých se zvýšila kvalita výchovy a vzdělávání a proinkluzivnost (bez praktických škol) - Průměrné hodnocení aktuálního stavu inkluzivní vzdělávání na SŠ (bez praktických škol) - Podíl zdravotně postižených ve speciálních třídách MŠ na celkovém počtu dětí MŠ - Podíl zdravotně postižených dětí integrovaných v běžných třídách MŠ na celkovém počtu dětí MŠ - Podíl zdravotně postižených dětí ve speciálních třídách ZŠ na celkovém počtu dětí ZŠ - Podíl zdravotně postižených dětí integrovaných v běžných třídách ZŠ na celkovém počtu dětí ZŠ - Podíl dětí a žáků se SVP - Počet asistentů pedagogů - Počet psychologů ve školách - Počet speciálních pedagogů ve školách - Počet škol s úplným a neúplným školním poradenským pracovištěm - Podíl škol hodnotících kvalitu spolupráce škol s poradenským zařízením nejvyššími známkami - Data za APIV
PO3 IP3 SC1 Sociální integrace dětí a žáků včetně začleňování romských dětí do vzdělávání	- Počet a podíl mateřských škol hodnocených v kategorii "Výborná" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy. - Počet a podíl mateřských škol hodnocených v kategorii "Očekávaná" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy. - Počet a podíl mateřských škol hodnocených v kategorii "Vyžadující zlepšení" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy. - Počet a podíl mateřských škol hodnocených v kategorii "Nevyhovující" v hodnocení ČŠI v rámci modelu kvalitní školy. - Evaluace zadané/realizované ASZ v rámci projektu Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami - Počet asistentů pedagogů ve školách

Kompletní přehled jiných údajů / dalších ukazatelů pro vyhodnocení intervencí PO3 včetně detailnějších informací o definicích obsahuje příloha Jiné údaje / ukazatele pro vyhodnocení intervencí.

4.1.3 EQ 1.3: Jaké změny je možné identifikovat v kvalitativním popisu prostředí, v němž budou realizovány plánované intervence OP VVV?

4.1.3.1 PO1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum

Provedená šetření (individuální rozhovory, fokusní skupiny, dotazníková šetření, analýza sekundárních datových a informačních zdrojů) odhalila kvalitativní změny prostředí, které byly z hlediska své závažnosti na odpad VaV činnosti prioritizovány následovně:

1. Kontinuální zvyšování podpory VaV ze státního rozpočtu;
2. Schválení Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací na léta 2016-2020;
3. Vytvoření Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky;
4. Novela zákona o veřejných zakázkách (č. 137/2006 Sb.);
5. Vznik Národních programů Udržitelnosti I a II.

Dle realizovaných šetření nesnižují identifikované kvalitativní změny VaV prostředí relevanci tematického zaměření intervencí OP VVV v PO1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum.

4.1.3.2 PO2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj

Provedená šetření (individuální rozhovory, fokusní skupiny, dotazníková šetření, analýza sekundárních datových a informačních zdrojů) identifikovala dvě zásadní kvalitativní změny vysokoškolského prostředí:

- změny vysokoškolského zákona (zejména nová akreditační instituce, nahrazení studijních oborů studijními programy);
- změna financování vysokých škol (očekávané změny ve financování, nestabilita ve financování s negativním dopadem na regionální vysoké školy a snižování počtu financovaných studentů).

Z hlediska dopadů na realizaci intervencí OP VVV (jejich tematické zaměření) vyhodnocujeme jako závažnější změnu novelu vysokoškolského zákona. V době realizace šetření nebylo prováděcími předpisy vyjasněno fungování nové akreditační instituce, kterou zákon zavádí u projektů OP VVV, jejichž výstupem má být vytvoření nového studijního programu a získání akreditace, tak vzniká nejistota ohledně schopnosti škol naplnit cíle svých projektů. Tím může být snížen zájem VŠ žádat v OP VVV o projekty, které by měly např. za cíl vytvoření akreditovaného studijního programu.

4.1.3.3 PO3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Provedená šetření (individuální rozhovory, fokusní skupiny, dotazníková šetření, analýza sekundárních datových a informačních zdrojů) identifikovala kvalitativní změny školského prostředí, které byly z hlediska své závažnosti na dopad každodenní činnosti škol prioritizovány následovně:

1. Reforma financování regionálního školství;
2. Novela školského zákona v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a inkluze znevýhodněných žáků (§ 16);
3. Novela zákona o pedagogických pracovnících upravující předpoklady odborné kvalifikace pedagogických pracovníků (možnost uznání kvalifikace odborného učitele/umělce, jehož týdenní pracovní úvazek ve škole nepřesáhne 0,5);
4. Zavedení kariérního řádu pedagogických pracovníků (návrh MŠMT týkající se novely zákona o pedagogických pracovnících, který nově upravuje kariérní systém učitelů, schválen vládou v listopadu 2016);
5. Novela zákona o pedagogických pracovnících zavádějící minimální délku pracovního poměru na 12 měsíců;
6. Novela školského zákona v oblasti zavedení povinného ročníku předškolní přípravy pro děti;
7. Novela školského zákona – zavedení centrálně zadávaných jednotných testů v přijímacím řízení do oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou;
8. Novela školského zákona v oblasti podpory talentovaných žáků (§ 17);
9. Integrace žáků a studentů – cizinců;
10. Novela školského zákona – povinná maturitní zkouška z matematiky.

Tato prioritizace představuje souhrnný pohled ze strany MŠ, ZŠ, SŠ, zřizovatelů škol a institucí zájmového a neformálního vzdělávání. Pro samotné školy (MŠ, ZŠ a SŠ) představuje nejzásadnější změnu novela školského zákona v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

a inkluze znevýhodněných žáků (§ 16). Tato změna má být nejvíce citelná pro ZŠ. MŠ vnímají novelu jako závažnou změnu, ale současně neočekávají významný nárůst počtu dětí se SVP v rámci svých škol.

4.1.4 EQ 1.4: Jaké podmiňující faktory případné změny hodnot/kvalitativního vývoje prostředí lze identifikovat?

4.1.4.1 PO1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum

Za nejvýznamnější faktory, které jsou schopny ovlivnit změny prostředí VaV s dopadem na výzkumnou a vývojovou činnost v ČR, jsou na základě realizovaných dotazníkových šetření považovány:

- nastavení národních strategií;
- nastavení evropských strategií;
- požadavky Evropské komise;
- aktivity zájmových skupin.

4.1.4.2 PO2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj

Za nejvýznamnější faktory, které jsou schopny ovlivnit změny vysokoškolského prostředí s dopadem na výukovou činnost VŠ, jsou na základě realizovaných dotazníkových šetření považovány:

1. změny školské legislativy;
2. nastavení národních strategií;
3. aktivity zájmových skupin;
4. nastavení evropských strategií.

Změna školské legislativy, která zřizuje novou akreditační instituci, zvyšuje nejistotu v prostředí VŠ. V době zpracování zprávy nebylo vyjasněno fungování této instituce. U projektů OP VVV, jejichž výstupem má být vytvoření nového studijního programu a získání akreditace, tak vzniká nejistota ohledně schopnosti škol naplnit cíle svých projektů. Tím může být snížen zájem VŠ žádat v OP VVV o projekty, které by měly např. za cíl vytvoření akreditovaného studijního programu.

Školy mají být schopny garantovat, že bude žádost o udělení akreditace podána k určitému termínu a v přiměřené kvalitě. Nemohou však převzít zodpovědnost za to, že jim akreditace bude udělena k nějakému konkrétnímu datu v situaci, kdy v době přípravy projektové žádosti chybí prováděcí předpisy a s činností nového Národního akreditačního úřadu nejsou žádné zkušenosti, na které by se dalo navázat.

Obecně je výuková činnost VŠ považována za stabilní, a není náchylná k extrémním výkyvům způsobeným kvalitativními změnami prostředí.

4.1.4.3 PO3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Za nejvýznamnější faktory, které jsou schopny ovlivnit změny prostředí VaV s dopadem na oblast počátečního vzdělávání, jsou na základě realizovaných dotazníkových šetření považovány:

1. změny školské legislativy;
2. politická rozhodnutí na národní úrovni;

3. nastavení národních strategií;
4. požadavky Evropské komise;
5. nastavení regionálních strategií;
6. aktivity zájmových skupin.

První místo je ovlivněno především aktuální situací, kdy je školské prostředí výrazně měněno novelami školského zákona, zákona o pedagogických pracovnících a návrhem kariérního řádu.

4.1.5 EQ 1.5: Jakým způsobem je možné v rámci budoucího sledování prostředí oddělit vliv podpory realizované v období 2007 – 2013, resp. 2007 – 2015 od efektů plynoucích z podpory v rámci OP VVV?

Efekty plynoucí z podpory v rámci OP VVV budou dle potenciálních žadatelů a příjemců OP VVV ve většině případů oddělitelné od efektů, kterých bylo dosaženo v rámci předchozích intervencí OP VK a OP VaVpl. Na úrovni projektů by měli být realizátoři schopni odlišit efekty, které jim přinesla realizace projektu OP VK, OP VaVpl (či projekt z jiných dotačních titulů) a efekty, kterých bylo dosaženo projekty OP VVV. Efekt, kterého bylo dosaženo ke konci programového období 2007 – 2013 v jednotlivých tématech, kterým se intervence OP VK a OP VaVpl věnovaly, je detailně popsán v příloze I (EQ 1.5). Reálnou oddělitelnost efektů obou programových období bude možné posoudit až v pokročilejší fázi programového období OP VVV, kdy bude možné hodnotit dosažené efekty projektů OP VVV např. na regionální a národní úrovni. Popis efektů předcházejícího programového období popsáný v tomto dokumentu, by měl být revidován na základě nových dat a informací a měl by tak být vyhodnocen posun v jednotlivých oblastech vzdělávání a VaV, kterého bylo dosaženo.

4.2 Okruh II: Ověření změny rozvojových potřeb OP VVV, relevance SC

4.2.1 EQ 2.1: Nastaly v prostředí ČR změny v rozvojových potřebách, které byly identifikovány v programu? O jaké a jak zásadní změny se jedná?

4.2.1.1 PO1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum

Klíčové problémy a potřeby týkající se PO1 identifikované v programovém dokumentu OP VVV byly při provedených analýzách vyhodnoceny v zásadě jako aktuální a relevantní.

Na aktuálních datech nebyl zaznamenán stejně výrazný pokles podílu studentů technických věd na celkovém počtu vysokoškolských studentů, jako uvádí programový dokument OP VVV. Proto nelze potvrdit, že by programovým dokumentem identifikovaný problém (pokles podílu studentů technických věd) nadále přetrvával se stejnou intenzitou.

Jako další potřeby s nižší prioritou byly identifikovány

- Podpora rozvoje nově postavených center a zvýšení dostupnost výzkumných infrastruktur v režimu open access.
- Potřeby intervencí v oblasti rozvoje procesu inteligentní specializace na národní úrovni.

Oblast výzkumu a vývoje v ČR vykazuje pozitivní trend zlepšování prostředí. Přesto zůstává nastavení zacílení OP VVV na většinu problémů a potřeb VaV dle související teorie změny relevantní.

Vládní schválení Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací na léta 2016-2020 a Národní RIS3 strategie jmenují priority ve shodě se současným zaměřením podpory z PO1, tzn., potvrzují správnost zacílení OP VVV.

4.2.1.2 PO2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj

Klíčové problémy a potřeby týkající se PO2 identifikované v programovém dokumentu OP VVV byly při provedených analýzách vyhodnoceny jako aktuální a relevantní.

Výjimkou je otázka potřeby investic na úpravu prostor a pořízení potřebného vybavení na podporu studentů ze znevýhodněných skupin a potřeby investic do zkvalitnění podmínek pro celoživotní vzdělávání na vysokých školách. Podpora v těchto oblastech je prostředím vysokých škol vnímána jako relativně nižší ve srovnání s dalšími oblastmi, do kterých jsou intervence OP VVV v PO2 zaměřeny.

Nejvýznamnější potřeba VŠ, která byla identifikována, spočívá v soustavném zvyšování kvality vzdělávání na vysokých školách a jeho relevance pro potřeby trhu práce. Tato potřeba byla označena za kontinuální. Na rozvoj kvality vzdělávání na VŠ by měly dle zástupců VŠ čerpat školy dodatečné finanční prostředky systémově, tedy ze státního rozpočtu.

4.2.1.3 PO3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Klíčové problémy a potřeby týkající se PO3 identifikované v programovém dokumentu OP VVV byly při provedených analýzách vyhodnoceny jako aktuální a relevantní.

U dvou popsanych problémů došlo k posunu, nicméně to neovlivňuje celkově formulované potřeby školského prostředí v oblasti počátečního vzdělávání. Mimo to byly účastníky terénních šetření zformulovány další potřeby, které nejsou explicitně operačním programem adresovány a jejichž potřeba je aktuální. Jedná se o podporu talentovaných / nadaných žáků, podporu speciálních škol, podpora sportovních aktivit jako nástroje inkluze, podpora budoucích pedagogů v oblasti inkluzivního vzdělávání a podpora logopedických pracovníků na ZŠ.

4.2.2 EQ 2.2: Jsou změny potřeb tak výrazné, že je nutná jejich úprava / revize v programu včetně návazných kroků (investiční priority, SC)?

4.2.2.1 PO1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum

Z tematického hlediska nebyly identifikovány žádné změny potřeb, které by vyžadovaly přímou úpravu textu OP.

Obsáhlé a obecné znění OP VVV je považováno za obtížně čitelné pro potenciální příjemce. Potenciální příjemci by ocenili kvalitnější komunikaci příkladů projektů, jejichž realizaci je (případně i není) vhodné podpořit z OP VVV.

OP VVV svým zaměřením nepřímo upřednostňuje spíše technické obory studia před humanitními a společenskovedními (projekty musí být v souladu s RIS3). Projekty v oblasti humanitních a společenských věd zpravidla nevyžadují tak vysoké investice, jako projekty v technických oborech. Existuje riziko, že vlivem nastavení minimálních hodnot způsobilých nákladů na projekty, zůstanou potřeby humanitních a společenskovedních fakult vysokých škol nenaplněné (projekty v oblasti

humanitních a společenských věd nemusí být dostatečně finančně tolik náročné, aby dosáhly stanovené minimální hranice způsobilých nákladů).

4.2.2.2 PO2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj

Z tematického hlediska nebyly identifikovány žádné změny potřeb, které by vyžadovaly přímou úpravu textu OP.

Zaměření specifických cílů v textu OP VVV je hodnoceno jako obecné, o skutečném zaměření intervencí OP VVV vypovídá až konkrétní zaměření jednotlivých výzev. Výzvy OP VVV by proto měly být koncentrovány na konkrétní témata a aktivity, které mají reagovat na specifické potřeby vysokých škol.

Vysokým školám dále nevyhovuje, že v ESF výzvě pro VŠ v rámci PO2 OP VVV žádá o projekt VŠ jako celek. Při stanovení horního limitu financování mohou být velké VŠ znevýhodněny. Univerzitní projekty mohou být častěji zaměřeny na průřezová témata a tím zbývá menší prostor pro specifické problémy jednotlivých fakult.

4.2.2.3 PO3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Z tematického hlediska nebyly identifikovány žádné změny potřeb, které by vyžadovaly přímou úpravu textu OP.

Zaměření specifických cílů v textu OP VVV je hodnoceno jako obecné a proto i nově identifikované potřeby jde v rámci výkladu podřadit pod současné znění OP VVV a adresovat na ně výzvy.

Nadaní/talentovaní žáci a studenti patří do heterogenní skupiny, na které jsou cílené intervence OP VVV. Je vhodné v rámci výzev explicitně uvádět, že mohou potenciální žadatelé žádat o podporu projektů zaměřených na podporu talentovaných žáků.

Z provedených šetření vyplynulo, že speciální školy se domnívají, že nemohou čerpat finanční prostředky OP VVV. Žádný z dokumentů OP VVV přitom dle provedené analýzy možnost účasti speciálních škol v OP VVV nevylučuje. Z toho důvodu považujeme za vhodné explicitně upozornit potenciální žadatele ze strany speciálních škol, kterých výzev / podporovaných aktivit se mohou účastnit jako žadatelé / příjemci finanční podpory.

Sportovní aktivity jsou vzhledem ke snižující se fyzické zdatnosti mladé populace významnou potřebou prostředí a navíc osvědčeným prostředkem inkluze. Sportovní aktivity opět lze podřadit pod textace výzev, ale povědomí o možnosti na ně žádat podporu je ve školském prostředí velmi nízké.

V oblasti inkluze byla zdůrazněna také nutná podpora budoucích pedagogů. I tato potřeba v rámci výkladu textu OP VVV může být naplňována.

OP VVV se zaměřuje na prevenci logopedických a komunikačních obtíží, nikoli na řešení již vzniklých logopedických problémů u žáků na ZŠ. Tato potřeba by nicméně při adekvátní formulaci šla podřadit do podpory profesního rozvoje pedagogických pracovníků zaměřených na rozvoj kompetencí v oblasti individualizace, inkluzivního vzdělávání a diferencované výuky.

4.2.3 EQ 2.3: Jaká jsou doporučení pro žádoucí úpravy potřeb? Je nutná z důvodu změn potřeb úprava teorií změn a další dokumentace včetně Evaluačního plánu OP VVV?

4.2.3.1 PO1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum

V oblasti PO1 nebyly identifikovány žádné konkrétní úpravy potřeb, kvůli kterým by bylo považováno za nutné měnit text OP. Z toho důvodu nepovažujeme za nutné upravovat teorie změn.

V PO1 navrhuje zvážit úpravu evaluačního plánu, a to zejména termín předání prvních výstupů těchto evaluací:

- 9. Hodnocení zvýšení mezinárodní kvality výzkumu a jeho výsledků (SC1, PO1 – TC1; okrajově včetně doplňkové vazby SC5, PO2 – TC10) - Návrh na posunutí evaluace na rok 2020;
- 11. Hodnocení zkvalitnění infrastruktury pro výzkumně vzdělávací účely (SC3, PO1 – TC1) a doplňkové části SC5, PO2 – TC10) – Návrh na posunutí evaluace na rok 2020;
- 12. Hodnocení zlepšení strategického řízení výzkumu na národní úrovni (SC4, PO1 – TC1 a okrajově včetně doplňkové vazby SC5, PO2 – TC10) - Návrh na posunutí evaluace na rok 2021.

Důvodem návrhu posunu termínů je, že k datu zpracování evaluace nebyla vydána žádná rozhodnutí o přidělení finanční podpory OP VVV na předmětné projekty. Proto existuje riziko, že v původním termínu, kdy byly v Evaluačním plánu verze 1 evaluace plánovány, by neexistoval dostatek ukončených projektů, na základě kterých by bylo možné hodnotit kvalitativní posun v oblasti evaluace.

4.2.3.2 PO2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj

V oblasti PO2 nebyly identifikovány žádné konkrétní úpravy potřeb, kvůli kterým by bylo považováno za nutné měnit text OP. Z toho důvodu nepovažujeme za nutné upravovat teorie změn.

V PO2 navrhuje zvážit dílčí úpravu evaluačního plánu, a to zejména úpravu termínu předání prvních výstupů těchto evaluací:

- 12. Hodnocení zlepšení strategického řízení výzkumu na národní úrovni (SC4, PO1 – TC1 a okrajově včetně doplňkové vazby SC5, PO2 – TC10) - Návrh na posunutí evaluace na rok 2021;
- 13. Hodnocení rozvoje vysokých škol (SC1-SC4, IP1, PO2 - TC10 a SC1, IP2, PO2 – TC 10) - Návrh na posunutí evaluace na rok 2020;
- 14. Hodnocení zlepšení podmínek pro výuku spojenou s výzkumem a pro rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje (SC5, IP1, PO2 – TC10 s doplňkovou vazbou na SC1-4, PO1 – TC1) - Návrh na posunutí evaluace na rok 2020.

Důvodem návrhu posunu termínů je, že k datu zpracování evaluace nebyla vydána žádná rozhodnutí o přidělení finanční podpory OP VVV na předmětné projekty. Proto existuje riziko, že v původním termínu, kdy byly v Evaluačním plánu verze 1 evaluace plánovány, by neexistoval dostatek ukončených projektů, na základě kterých by bylo možné hodnotit kvalitativní posun v oblasti evaluace.

4.2.3.3 PO3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

V oblasti PO3 nebyly identifikovány žádné konkrétní úpravy potřeb, kvůli kterým by bylo považováno za nutné měnit text Operačního programu.

V rámci šetření byly identifikovány potřeby, které nebyly explicitně zahrnuty v textu OP VVV ani v jeho výzvách. U všech těchto potřeb bylo zjištěno, že je jejich zahrnutí do intervencí OP VVV možné, a to implicitním zařazením těchto potřeb do znění jednotlivých aktivit specifických cílů i textů výzev. Z těchto důvodů rovněž nepovažujeme za nutné upravovat teorie změn.

V PO3 navrhujeme zvážit dílčí úpravu evaluačního plánu, a to zejména termín předání prvního výstupu těchto evaluací:

- 15. Hodnocení kvality předškolního vzdělávání včetně usnadnění přechodu dětí na ZŠ (SC1, IP1, PO3 – TC10) - Návrh na posunutí evaluace na rok 2019;
- 16. Hodnocení zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích (SC2, IP1, PO3 – TC10) - Návrh na posunutí evaluace na rok 2019;
- 19. Hodnocení zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce (SC5, IP1, PO3 – TC 10). Navrhujeme její posunutí na rok 2019 - Návrh na posunutí evaluace na rok 2019.

U ostatních plánovaných dopadových evaluací v PO3 odpovídá stávající podoba Evaluačního plánu OP VVV harmonogramu intervencí v PO3.

4.2.4 EQ 2.4: Jsou definované specifické cíle OP VVV relevantní pro dosahování cíle programu?

4.2.4.1 PO1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum

Provedená šetření (dotazníková šetření, individuální rozhovory a fokusní skupiny) potvrdila relevanci všech specifických cílů PO1:

- **PO1 IP1 SC1: Zvýšení mezinárodní kvality výzkumu a jeho výsledků** – V dotazníku potvrdilo relevanci 90 % respondentů. Z dalších šetření vyplynulo, že západní VaV instituce umožňují vědcům rozvíjet vlastní výzkum a shromažďovat kolem sebe VaV týmy. Vědci mají relativně „volnou ruku“ při řízení zaměření výzkumu. Intervence OP VVV musí pro přilákání zahraničních vědců do ČR nabídnout stejné podmínky, navíc musí vytvořit dostatečně zajímavé finanční ohodnocení pro zahraniční vědce. Ze strany zahraničních vědců lze očekávat, že budou spíše preferovány země západní Evropy, než ČR a východní Evropa.
- **PO1 IP1 SC2: Budování kapacit a posílení dlouhodobé spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou** - V dotazníku potvrdilo relevanci 90 % respondentů. Z dalších šetření vyplynulo, že klíčová je podpora lidských zdrojů, a to nejen podpora výzkumníků, ale také zajištění kvalitního technického personálu. Pro kvalitní technické manažery VaV lze nacházet pracovní uplatnění v soukromém sektoru, kde je obecně vyšší finanční ohodnocení, než ve veřejném VaV. Z toho důvodu může být obtížné udržet kvalitní technické manažery ve veřejném VaV.

Podpora by měla směřovat spíše pro udržení a rozvoj stávajících kvalitních VaV týmů, než na vytváření nových. Kvalita by měla být posouzena například na základě kvalifikovaného vyhodnocení dosavadních výsledků existujících týmů.

- **PO1 IP1 SC3: Zkvalitnění infrastruktury pro výzkumně vzdělávací účely** - V dotazníku potvrdilo relevanci 87 % respondentů. Z dalších šetření vyplynulo, že zejména pro netechnické vysokoškolské obory a dále pro školy, které významně uspokojily svou potřebu zkvalitnění infrastruktury pro výzkumně vzdělávací účel, jsou spíše než další „tvrdé“ investice klíčové „měkké“ investice v oblasti rozvoje a udržení lidského kapitálu. Zároveň by intervence měly zamezit přílišnému „inbreedingu“ VaV pracovníku zejména na VŠ.
- **PO1 IP1 SC4: Zlepšení strategického řízení výzkumu na národní úrovni** – V dotazníku potvrdilo relevanci 76 % respondentů. Z dalších šetření vyplynulo, že dopad tvorby systému na národní úrovni na výzkumné organizace včetně vysokých škol nesmí být nárazový, změnu je třeba zavádět postupně. Za vhodné je považováno např. navázat na zkušenosti z Individuálního projektu národního Metodika a na postupy a praxi využívanou na Univerzitě Karlově, v rámci Akademie věd, resp. na dobrou praxi RAE a REF ve Velké Británii.

4.2.4.2 PO2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj

Provedená šetření výrazně potvrdila relevanci následujících specifických cílů PO2:

- **PO2 IP1 SC1: Zvýšení kvality vzdělávání na vysokých školách a jeho relevance pro potřeby trhu práce.** V dotazníku potvrdilo relevanci 96 % respondentů. Z dalších šetření vyplynulo, že zájem o realizaci projektů může narážet na nejasnosti a nejistotu, kterou školám způsobuje novela vysokoškolského zákona v oblasti akreditací (fungování nového akreditačního úřadu). Zájem škol o projekty, u kterých bude uvedeno splnění podmínky jako závazný výstup projektu, může být nižší.
- **PO2 IP1 SC4: Nastavení a rozvoj systému hodnocení a zabezpečení kvality a strategického řízení vysokých škol.** V dotazníku potvrdilo relevanci 77 % respondentů. Z dalších šetření vyplynulo, že s ohledem na novelu vysokoškolského zákona, která zavádí povinnost vysokých škol implementovat systém hodnocení a řízení kvality, je podpora v této oblasti považována za aktuální.
- **PO2 IP1 SC5: Zlepšení podmínek pro výuku spojenou s výzkumem a pro rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje.** V dotazníku potvrdilo relevanci 94 % respondentů. Z dalších šetření vyplynulo, že potřeba zlepšování podmínek pro výuku spojenou s výzkumem je kontinuální, proto by potřeba měla být spíše než dočasnými projekty řešena na systémové úrovni (zajistit pravidelnou finanční podporu ze státního rozpočtu).
- **PO2 IP2 SC1: Zkvalitnění vzdělávací infrastruktury na vysokých školách za účelem zajištění vysoké kvality výuky, zlepšení přístupu znevýhodněných skupin a zvýšení otevřenosti vysokých škol.** V dotazníku potvrdilo relevanci 87 % respondentů. Z dalších šetření vyplynulo, že potřeba zkvalitnění infrastruktury pro vzdělávací činnost je považována za relevantní, musí být ale doprovázena podporou cílenou na lidské zdroje, což podpoří schopnost škol personálně stabilizovat adekvátní množství kvalitních pracovníků, kteří budou s infrastrukturou pracovat.

Za relevantní, avšak neprioritní cíle z pohledu vysokých škol byly vyhodnoceny tyto cíle:

- **PO2 IP1 SC2: Zvýšení účasti studentů se specifickými potřebami, ze socio-ekonomicky znevýhodněných skupin a z etnických minorit na vysokoškolském vzdělávání, a snížení studijní neúspěšnosti studentů.** V dotazníku potvrdilo relevanci 51 % respondentů. Z dalších šetření vyplynulo, že existuje obava, že snížení tzv. drop-out rate povede ke snížení kvality vysokoškolského vzdělávání. Podpora inkluze nesmí ohrozit kritérium kvality vysokých škol.

Sociálněvědní a humanitní obory jsou v současnosti nuceny přijímat i takové uchazeče, kteří nemají prvotřídní předpoklady pro úspěšné studium (důvodem je celkové snižování počtu studentů VŠ; školy, které jsou financované příspěvkem na studenta si tak více konkurují a uchylují se ke snižování požadavků na přijetí ke studiu). Vzdělávání tohoto typu studentů klade na pedagogy dodatečné nároky, které nejsou v systému hodnocení a financování vysokých škol dostatečně zohledňovány. Proto existuje riziko, že se bude postupně snižovat i kvalita výstupů vzdělávání na těchto školách.

- **PO2 IP1 SC3: Zkvalitnění podmínek pro celoživotní vzdělávání na vysokých školách.** V dotazníku potvrdilo relevanci 58 % respondentů. Z dalších šetření vyplynulo, že aktivity VŠ v oblasti celoživotního vzdělávání by měly být považovány až za sekundární k hlavní vzdělávací činnosti VŠ. V rámci schopnosti zajistit vysokou kvalitu a relevanci celoživotního vzdělávání na vysokých školách je nutné podpořit i rozvoj vlastních lidských zdrojů, tedy podpořit vzdělávání těch pedagogů, kteří následně realizují celoživotní vzdělávání.

4.2.4.3 PO3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Provedená šetření v zásadě potvrdila relevanci následujících specifických cílů PO3:

- **PO3 IP1 SC1: Zvýšení kvality předškolního vzdělávání včetně usnadnění přechodu dětí na ZŠ.** V dotazníku potvrdilo relevanci 62 % respondentů z řad škol a 80 % respondentů z řad zřizovatelů a 38 % respondentů z řad institucí zájmového a neformálního vzdělávání. Z dalších šetření vyplynulo, že předškolní vzdělávání tvoří základ vzdělávací soustavy a v oblasti sociálně znevýhodněných dětí je velmi důležité, protože již zde se formují přístupy ke vzdělání. Podstatné je zaměření na další vzdělávání pedagogů působících v předškolním vzdělávání a zapojení praxe v rámci přípravy budoucích pedagogů předškolního vzdělávání.
- **PO3 IP1 SC2: Zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích.** V dotazníku potvrdilo relevanci 89 % respondentů z řad škol, 86 % z řad zřizovatelů škol a 69 % z řad institucí zájmového a neformálního vzdělávání. Z dalších šetření vyplynulo, že podpora v této oblasti je prioritní. Školy zaměřují svou výuku na rozvoj kompetencí žáků a investice do této oblasti jsou dále potřeba. Kladně jsou hodnoceny podpory aktivit směřující k rozvoji jiné než frontální výuky – pracovní skupiny, malé týmy, párová výuka a mentoring a i neformální vzdělávání mimo standardní vyučovací hodiny.
- **PO3 IP1 SC3: Rozvoj systému strategického řízení a hodnocení kvality ve vzdělávání.** V dotazníku potvrdilo relevanci 68 % respondentů z řad škol, 61 % z řad zřizovatelů škol a 62 % z řad institucí zájmového a neformálního vzdělávání. Z dalších šetření vyplynulo, že tento cíl je většinově spíše vnímán jako aktuální. Respondenti včetně účastníků individuálních rozhovorů ve většině zdůrazňují potřeby standardizovaného, unifikovaného centrálně řízeného systému hodnocení. Vlastní systémy hodnocení kvality jednotlivé školy mají, ale závazný centrálně platný systém hodnocení kvality chybí.
- **PO3 IP1 SC4: Zkvalitnění přípravy budoucích a začínajících pedagogických pracovníků.** V dotazníku potvrdilo relevanci 70 % respondentů z řad škol, 84 % z řad zřizovatelů škol a 85 % z řad institucí zájmového a neformálního vzdělávání. Z dalších šetření vyplynulo, že příprava budoucích a začínajících pedagogických pracovníků nejvíce naráží na nedostatečnou dotaci praxe na školách. Začínající pedagogové jsou teoreticky dobře připraveni, ale chybí praktické zkušenosti. Významnou pomoc v tomto přináší mentoring a asistence v začátcích kariéry od zkušenějších kolegů, jejichž motivaci je potřeba podpořit. Současně by intervence měly být cíleny i na podporu prestiže učitelského povolání, které v tuto chvíli takto není vnímáno.
- **PO3 IP1 SC5: Zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce.** V dotazníku potvrdilo relevanci 74 % respondentů z řad škol, 80 % z řad

zřizovatelů škol a 92 % z řad institucí zájmového a neformálního vzdělávání. Z dalších šetření vyplynulo, že propojení škol a partnerů je vnímáno jako velmi důležité. Studium má reflektovat požadavky trhu práce, především v oblastech odborné přípravy. Praxe a odborné stáže studentů jsou podstatnou částí takovéto přípravy. Jejich finanční náročnost je ale vysoká, proto školy podporu vítají.

- **PO3 IP2 SC1: Kvalitní podmínky pro inkluzivní vzdělávání.** V dotazníku potvrdilo relevanci 76 % respondentů z řad škol, 65 % z řad zřizovatelů škol a 23 % z řad institucí zájmového a neformálního vzdělávání. Z dalších šetření vyplynulo, že vzhledem k novele školského zákona je tento cíl vnímán jako relevantní a intervence za potřebné. Především podpora zkvalitnění služeb, které mají školy ze zákona poskytovat a dalšího vzdělávání pedagogů běžných škol, aby byly na děti se SVP připraveni. Mimoto byla zdůrazněna potřeba podpory talentovaných žáků jako žáků taktéž se speciálními vzdělávacími potřebami.

Za relevantní, avšak neprioritní cíl z pohledu škol počátečního vzdělávání byly vyhodnoceny tyto cíle:

- **PO3 IP3 SC1: Sociální integrace dětí a žáků včetně začleňování romských dětí do vzdělávání.** V dotazníku potvrdilo relevanci 51 % respondentů z řad škol, 44 % z řad zřizovatelů škol a 16 % z řad institucí zájmového a neformálního vzdělávání. Z dalších šetření vyplynulo, že problémy sociálně odloučených lokalit přetrvávají, nicméně relevantnost tohoto specifického cíle z dotazníkového šetření je jen mírně ve prospěch relevance. Z individuálních rozhovorů a fokusních skupin vzešla především nutnost koordinované pedagogické a sociální podpory. A cílení intervencí na žáky spíše než na pedagogické pracovníky.

4.2.5 EQ 2.5: Jsou specifické cíle jasně vymezeny a nedochází k vzájemnému překrývání?

Na základě porovnání specifických cílů nebyly identifikovány žádné tematické překryvy. Přestože v popisu SC byly identifikovány některé totožné podporované aktivity, při hlubší analýze na úrovni vyhlášených a ukončených výzev byla veškerá podezření z možných duplicit vyvrácena. S ohledem na text a strukturu programového dokumentu je nutné budoucí výzvy připravovat tak, aby bylo duplicitám zamezeno. Veškeré potenciální duplicity lze eliminovat na úrovni formulace výzev.

4.2.6 EQ 2.6: Jsou synergické a komplementární vazby definované na úrovni specifických cílů relevantní vzhledem k potřebám OP VVV (včetně případných návrhů na doplnění)?

Dle zrealizovaných šetření nedošlo v prostředí počátečního vzdělávání, vysokoškolského vzdělávání ani v prostředí výzkumu a vývoje od doby plánování intervencí OP VVV k žádným zásadním změnám, na které by měl OP VVV přímo reagovat změnou svého tematického zaměření. Z toho důvodu **nepovažujeme za nutné měnit původní synergické a komplementární vazby.**

V oblasti naplňování komplementárních vazeb panuje shoda, že jejich definice je správná. Komplementární vazby se naplňují na úrovni výzev, jejich naplňování není uvedeno jako nutná podmínka pro splnění podmínek udělení dotace. Koordinační činnost na úrovni výzev by probíhala přirozeně i bez vymezení termínu komplementarita a bez povinnosti tuto komplementaritu na úrovni výzev uvádět.

V OP VVV jsou synergie definovány jako vazby mezi dvěma projekty, které jsou zaznamenány (u projektu v realizaci nebo u projektové žádosti) na úrovni projektu v MS2014+. Vývoj naplňování těchto synergií je dle Operačního manuálu sledován v údajích MS2014+. Dále jsou pro potřeby ŘO

prováděny evaluace synergických a komplementárních vazeb z věcného hlediska. Synergický potenciál (např. skutečnost, zda projekt základního výzkumu má potenciál k tomu, aby byl v rámci aplikační sféry dále rozvíjen) je bodován při podávání žádosti o 2. synergický (návazný) projekt. Naplnění synergických vazeb nemusí být vždy v moci žadatele (např. žadatel nemůže ze své pozice ovlivnit, zda bude výzva na synergický projekt, ke kterému se zavázal, skutečně vyhlášena, nebo ne). Tím může být ohrožena reálná funkčnost mechanismu koordinace a realizace synergických a komplementárních vazeb. Evaluace synergických a komplementárních vazeb z procesního hlediska bude předmětem Průběžné evaluace implementace OP VVV.

Na základě nově provedené analýzy byly identifikovány možné komplementární vazby mezi projekty OP VVV PO1 IP 1 SC1, SC3 a PO2 IP1 SC5 a následujícími programy TA ČR (programy se zaměřují na zvyšování množství výsledků a podporu aplikovaného výzkumu v různých oblastech):

- Program Alfa;
- Program Beta 2;
- Program Delta;
- Program Epsilon;
- Program Zéta;⁴
- Program Éta;
- Program Théta.

Tyto vazby se doporučuje doplnit do textu aktualizované přílohy H. OP VVV.

4.2.7 EQ 2.7: Je územní dimenze definovaná na úrovni SC relevantní vzhledem k potřebám OP VVV (včetně případných návrhů na úpravu)?

Systém MAP/KAP

Stávající systém tvorby Místních akčních plánů a Krajských akčních plánů je považován za relevantní k potřebám regionálního školství a navrhuje se ponechat ho ve stávající podobě. Hlavní cíle MŠMT v oblasti tvorby MAP/KAP jsou:

- Umožnit vybudování udržitelného systému komunikace mezi aktéry, kteří ovlivňují vzdělávání v území.
- Vyhledání a podpora místních lídrů a odborníků ve vzdělávání.
- Vznik partnerství, která napomáhají zkvalitňování vzdělávání zejména v místních mateřských a základních školách, ale také k řízenému rozvoji spolupráce dalších služeb na podporu vzdělávání dětí a mládeže.
- Podpora prorodinných politik a podpora spolupráce služeb, které se týkají dětí.
- Otevření partnerské diskuse v území – např. o vzniku svazkových škol.

⁴ Program Zéta je zaměřen na zapojení studentů a mladých výzkumných pracovníků do výzkumné a vývojové činnosti směřující k využití výsledků v praxi, zvýšení zájmu studentů a mladých výzkumných pracovníků o projekty s konkrétním praktickým dopadem a podpora takových projektů v akademické sféře obecně s propojením na hospodářskou sféru.

Část zástupců regionálního školství chápe tvorbu MAP/KAP jako nástroj pro získání finančních prostředků z OP VVV. Prioritní cíle MŠMT jsou pak těmito zástupci regionálního školství vnímány až jako sekundární. Existuje riziko, že pokud nebudou naplněna očekávání této části zástupců regionálního školství (tzn. tvorba MAP/KAP nepovede ke zvýšení relevance a efektivity čerpání finančních prostředků OP VVV školami), zájem o zpracování MAP/KAP do budoucna opadne a nebudou naplněny základní cíle MŠMT.

Úroveň zavedení principů strategického plánování v oblasti regionálního školství je dle výše provedené analýzy prostředí stále na nízké úrovni (resp. existuje vysoká potřeba realizace intervencí do oblasti rozvoje systému strategického řízení a hodnocení kvality ve vzdělávání - PO3 IP1 SC3). Z toho důvodu je využití mechanismu MAP/KAP (včetně zpracování tzv. Školních akčních plánů a Plánů aktivit na ŠŠ a VOŠ) v prioritní ose 3 relevantní.

Systém ITI a RIS3

Stávající systém zacílení intervencí v PO1 prostřednictvím Integrovaných územních strategií je považován za relevantní.

Možnost financování projektů obsažených v jednotlivých ITI z různých operačních programů je v souladu s požadavkem škol a VaV institucí, které spatřují nejzásadnější riziko úspěšnosti implementace RIS3 ve vysoké roztržitosti potřeb různých institucí, které se zabývají VaV (veřejné a soukromé výzkumné organizace, vysoké školy atp.). Intervence koordinované mechanismem ITI by měly tuto roztržitost potřeb koordinovat. Potřebu zkvalitnění strategického plánování v oblasti VaV na národní i regionální úrovni potvrdily výstupy dotazníkového šetření. Z pohledu výukové činnosti vysokých škol nebyla identifikována potřeba rozvoje strategického řízení na národní úrovni (PO2). Využití nástroje ITI je v rámci programového dokumentu OP VVV plánováno pouze PO1. Z uvedených důvodů je využití nástroje ITI (v kombinaci s RIS3) v PO1 považováno za relevantní.

Zaměření OP VVV v oblasti VaV dle potenciálních žadatelů a příjemců nepřímo upřednostňuje technické obory a cílí na budoucí aplikovatelnost výsledků výzkumu (v návaznosti na RIS3). Tím se zvyšuje riziko, že intervence realizované v rámci ITI nebudou v souladu s potřebami všech VaV institucí, jejichž činnost je zaměřena především na základní výzkum. Toto riziko hrozí zejména u VaV institucí netechnických oborů (zejména humanitních směrů). U jejich projektů základního výzkumu lze očekávat, že aplikovatelnost jejich výsledků bude náročnější, než u projektů např. technických oborů.

4.3 Okruh III: Vyhodnocení stávající indikátorové soustavy a návrhy na její doplnění

4.3.1 EQ 3.1: Jsou navržené indikátory relevantní s ohledem k intervenční logice programu a aktuálnímu stavu?

Žádný z analyzovaných indikátorů PO1, PO2 a PO3 OP VVV nebyl vyhodnocen jako nerelevantní s ohledem na intervenční logiku programu i aktuální stav prostředí.

Indikátory odpovídají intervenční logice operačního programu. Definice pro výpočet indikátorů nejsou ve všech případech zcela jasné, a existuje riziko, že při nevhodné interpretaci definice budou indikátory považovány za duplicitní nebo nerelevantní. Toto riziko je v současnosti eliminováno tím, že přesný výpočet indikátoru je specifikován v přílohách výzev a to vždy tak, aby byly hodnoty indikátorů k výzvě relevantní, nebo aby nedocházelo k dublování hodnot, které se do indikátorů napočítávají.

Riziko, že indikátor nebude relevantní k intervenční logice programu, bylo identifikováno u následujícího indikátoru:

Tabulka 7: Rizikové indikátory – relevance k intervenční logice

PO IP SC	ID indikátoru a název	Definice	Zhodnocení Deloitte
PO3 IP1 SC3	5 43 10 Počet podpořených spoluprací	Jedná se o cílenou spolupráci různých subjektů (VŠ a další vzdělávací instituce včetně institucí neformálního vzdělávání, výzkumné organizace, aplikační sféra, veřejná správa) za účelem sdílení odbornosti a zkušeností s řešením problematiky v dané oblasti při realizaci projektů či jejich částí financovaných z fondů ESI.	Indikátor je relevantní - opatření a aktivity v kartě teorie změny neuvádějí explicitně aktivitu budování spoluprací. Indikátor je vyhlášen ve výzvě č. 02_15_002. v příloze výzvy není u indikátoru uvedena specifikace. Dle rozhovoru se zástupci MŠMT má být indikátor plněn počty vytvořených KAP. Tuto skutečnost navrhujeme uvést přímo v příloze výzvy.

Zdroj: Deskresearchová analýza Deloitte a workshop se zástupci MŠMT

4.3.2 EQ 3.2: Pokud došlo k aktualizaci teorie změny, je nastavení indikátorové soustavy v souladu s touto aktualizovanou teorií změny? Měla by být indikátorová soustava doplněna? Jak?

Na základě analýzy stavu prostředí a potřeb ve školském prostředí a prostředí VaV nebyla identifikována žádná potřeba úpravy původních mechanismů teorie změny. **Nastavení indikátorové soustavy (výstupové a výsledkové indikátory) je proto považováno dostatečné.**

4.3.3 EQ 3.3: Reflektují dostatečně stávající indikátory globální a specifické cíle OP VVV? + EQ 3.4: Jaká je vypovídající schopnost stávajících indikátorů pro jednotlivé specifické cíle OP VVV?⁵

Indikátory reflektují popsané specifické cíle OP VVV dostatečně. Analýza prokázala, že většina programových indikátorů byla nastavena tak, že přesně cílí na měření výsledků a výstupů, jejichž naplnění se v rámci jednotlivých specifických cílů OP VVV očekává. Indikátory ve většině případů pokrývají veškeré aktivity a opatření, které byly uvedeny na kartách teorií změn jednotlivých specifických cílů, a které byly vyhodnoceny jako vhodné pro sledování výsledkovými nebo výstupovými indikátory. Prostor pro doplnění stávající indikátorové soustavy byl identifikován u PO2 IP1 SC2. Indikátory tohoto specifického cíle navrhujeme doplnit o indikátor, jehož podobu navrhujeme níže. Vzhledem k tomu, že hlavní indikátory OP VVV jsou závazně schvalovány ze strany Evropské komise, doporučuje se tento indikátor sledovat jako interní indikátor MŠMT.

⁵ Odpověď na otázky EQ3.3 a EQ 3.4 dle zadávací dokumentace byla sloučena. Obě otázky jsou si velmi podobné. Pokud by byly otázky ponechány zvlášť, odpovědi na tyto otázky by se do značné míry překrývaly. OP VVV nemá definovány globální cíle (tak, jak je např. měl definované OP VK). Z toho důvodu jsou vyhodnocovány indikátory pouze ve vztahu ke specifickým cílům, které naplňují jednotlivé investiční priority OP VVV.

Tabulka 8: Návrh na doplnění indikátoru – relevance k intervenční logice

PO IP SC	ID indikátoru a název	Definice	Zhodnocení Deloitte
PO2 IP1 SC2	Návrh na doplnění: Počet platform pro odborná tematická setkání	Počet z OP VVV podpořených platform pro odborná tematická setkání pracovníků vysokých škol a pracovníků škol počátečního vzdělávání pro podporu spolupráce mezi VŠ, školami počátečního vzdělávání a asociacemi sdružujícími jednotlivé ZŠ a SŠ.	Návrh na doplnění Indikátorová soustava neobsahuje indikátor, který by reagoval na opatření (a aktivitu č. 3) z karty teorie změny "Aktivity na podporu spolupráce VŠ s nižšími stupni vzdělávací soustavy (zejm. SŠ)". Doporučujeme vycházet například z indikátoru 5 26 02, jehož definici dle NČI jsme upravili pro účel hodnocení v PO2.

Zdroj: Deskresearchová analýza Deloitte a workshop se zástupci MŠMT

4.3.4 EQ 3.5: Jsou navržené indikátory srozumitelné a splňují základní kvalitativní požadavky na jejich vymezení?

Většina programových indikátorů je definována jasně a srozumitelně. Kontrola indikátorů, zda jsou nastaveny v souladu s dokumentem Zásady tvorby a používání indikátorů v programovém období 2014 – 2020 neodhalila zásadní rozpory mezi touto metodikou a nastavenými indikátory. Následující tabulka obsahuje indikátory, u kterých byla pro jejich lepší srozumitelnost navržena dílčí úprava definic v Národním číselníku indikátorů.

Tabulka 9: Srozumitelnost indikátorů a kvalitativní požadavky na jejich vymezení

PO IP SC	ID indikátoru a název	Definice	Zhodnocení Deloitte
PO1 IP1 SC3	5 27 30 Podíl studentů doktorského studia využívajících infrastrukturu na VŠ	Podíl studentů doktorského studia VŠ využívajících infrastrukturu pro výzkumné zaměřené studijní programy, nově vybudovanou, rekonstruovanou či rozšířenou či modernizovanou infrastrukturu ze zdrojů OP VVV, vůči celkovému počtu studentů doktorského studia na VŠ. Počet studentů využívajících infrastrukturu bude zjišťován na základě rozvrhu příslušných místností a počtu studentů zapsaných do programů využívajících tyto místnosti, případě z přístrojových deníků laboratorního vybavení.	Indikátor je relevantní Indikátor se od indikátoru 5 45 10 liší tak, že v indikátoru 5 27 30 jsou do výpočtu zahrnováni pouze studenti škol, které byly podpořeny z projektu OP VVV. Toto považujeme za vhodné přímo zmínit v definici indikátoru dle NČI.
PO2 IP1 SC5	2 04 03 Počet služeb poskytovaných nově příchozími výzkumnými pracovníky ze zahraničí	Započítávají se výzkumní pracovníci s cizím státním občanstvím, kteří po dni schválení projektu z OP VVV vstoupili do pracovní-právního vztahu s organizací, která je příjemcem dotace, přičemž v předcházejícím období pracovali alespoň rok mimo ČR a neměli v tomto sektoru žádný pracovní úvazek. Jedná se o poskytnutou službu (ne podpořené osoby), kterou využije organizace pro svůj rozvoj. Jedna služba se rovná práci jednoho pracovníka pro jeden projekt.	Indikátor je relevantní V textu definice se patrně nachází chyba - navrhujeme upravit text definice následovně: odstranit v textu definice část "neměli v tomto sektoru žádný pracovní úvazek".

PO IP SC	ID indikátoru a název	Definice	Zhodnocení Deloitte
	2 04 15 Počet výzkumných organizací s nově příchozími výzkumnými pracovníky ze zahraničí nebo ze soukromého sektoru	Výzkumnými pracovníky ze zahraničí jsou přitom míněni cizí státní příslušníci, kteří v předcházejícím období pracovali alespoň rok mimo ČR a neměli v tomto sektoru žádný pracovní úvazek. Výzkumnými pracovníky ze soukromého sektoru jsou míněni pracovníci, kteří v předcházejícím období pracovali alespoň rok mimo veřejný, resp. vládní či vysokoškolský, výzkumný sektor, tj. neměli v tomto sektoru žádný pracovní úvazek. Příchozí mobilita ze soukromého sektoru bude tedy sledována pouze u veřejných subjektů, příchozí mezinárodní mobilita pak u všech výzkumných organizací.	Indikátor je relevantní V textu definice se patrně nachází chyba - navrhuje se upravit text definice následovně: odstranit v textu definice část "a neměli v tomto sektoru žádný pracovní úvazek.".
	5 43 11 Počet studentů studujících v zahraničí	Počet studentů bakalářských a magisterských studijních programů, kteří se zúčastnili alespoň jednosemestrálního studia na zahraniční vysoké škole	Indikátor je relevantní Upozorňujeme na riziko, že tento indikátor může být duplicitní k indikátoru 5 46 01. Oba indikátory dle definice cílí na počty studentů studujících v zahraničí. Aktuálně je riziko duplicity odstraněno tím, že v přílohách výzev, které indikátory naplňují, je uvedeno, že indikátor 5 43 11 je zaměřen pouze na studenty bakalářských a magisterských studijních programů a indikátor 5 46 01 je zaměřen pouze na studenty doktorských studijních programů. Toto odlišení (případně jiné relevantní) je nutné udržovat alespoň na úrovni výzev i v budoucnu.
PO2 IP2 SC 1	5 27 20 Podíl studentů bakalářského a magisterského studia, kteří využívají infrastrukturu, mimo infrastrukturu pro výuku spojenou s výzkumem na VŠ	Podíl studentů bakalářského a magisterského studia VŠ využívající nově vybudovanou, rozšířenou či modernizovanou infrastrukturu, mimo infrastrukturu pro výuku spojenou s výzkumem ze zdrojů OP VVV.	Indikátor je relevantní Pro zamezení rizika, že indikátor bude duplicitní k indikátoru 5 27 10, navrhuje se v definici indikátoru explicitně zmínit, že indikátor 5 27 20 monitoruje hodnoty vzniklé pouze u institucí podpořených z OP VVV, indikátor 5 27 10 monitoruje hodnoty na úrovni celé ČR.
	5 18 20 Podíl studentů se SP k celkovému počtu studentů na VŠ	Podíl studentů se specifickými potřebami VŠ vůči celkovému počtu všech studentů na VŠ. Studentem se specifickými potřebami je chápán student či studentka, který/á je: A. student se zrakovým postižením – A1. Lehce zrakově postižený / uživatel zraku, A2. Těžce zrakově postižený / uživatel hmatu/hlasu, B. student se sluchovým postižením – B1. Nedoslýchavý / uživatel verbálního jazyka, B2. Neslyšící / uživatel znakového jazyka, C. student s pohybovým postižením – C1. s postižením dolních končetin (paraplegie), C2. s postižením horních končetin (jemné motoriky), D. student se specifickou poruchou učení, E. student s psychickou poruchou (včetně poruch autistického spektra a narušené	Indikátor je relevantní Pro zamezení rizika, že indikátor bude duplicitní k indikátoru 5 18 10, navrhuje se v definici indikátoru explicitně zmínit, že indikátor 5 18 20 monitoruje hodnoty vzniklé pouze u institucí podpořených z OP VVV, indikátor 5 18 10 monitoruje hodnoty na úrovni celé ČR.

PO IP SC	ID indikátoru a název	Definice	Zhodnocení Deloitte
		komunikační schopnosti) nebo s chronickým somatickým onemocněním.	

Zdroj: Deskresearchová analýza Deloitte a workshop se zástupci MŠMT

Hlavní riziko duplicity indikátorů spočívá v tom, že indikátory jsou často v definici NČI vymezeny relativně obecně. Ke specifikaci indikátorů dochází až na úrovni výzev (příloha indikátory – vymezení, které hodnoty přesně do indikátoru spadají). V různých výzvách přitom může být jeden indikátor specifikován různými způsoby. Ke specifikaci indikátorů ve výzvách proto musí být přistupováno s vědomím tohoto rizika. Kontrolou aktuálně vyhlášených výzev a ukončených výzev nebyla odhalena žádná duplicita, nebo nerelevance programových indikátorů, která by byla zapříčiněna nevhodnou specifikací indikátorů na úrovni výzev.

4.3.5 EQ 3.6: Nemají dané indikátory podobnou či stejnou vypovídací schopnost jako další indikátory?

Navržené indikátory byly vyhodnoceny jako relevantní. Mezi navrženými programovými indikátory nebyly na úrovni specifických cílů odhaleny žádné indikátory, které by měly podobnou či stejnou vypovídací schopnost, jako jiné indikátory stejného specifického cíle, a tím byly v rámci jednoho specifického cíle duplicitní. Potenciální rizika duplicity vypovídací schopnosti mezi indikátory byla identifikována spíše ve smyslu věcné definice indikátoru, a jako taková byla vyjasněna na workshopu s pracovníky MŠMT. Z toho důvodu byla tato rizika uvedena v odpovědi na předchozí evaluační otázku.

4.3.6 EQ 3.7: Existují nějaké možnosti agregace či disagregace stávajících indikátorů pro efektivnější měření pokroku? Pokud ano, jaké?

Agregace / disagregace navržených programových indikátorů je uvedena v agregačních mapách indikátorů ESF a ERDF. **Navržené možnosti agregace / disagregace považujeme za relevantní.** Další možnosti agregace / disagregace, které byly odhaleny v provedené analýze, jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 10: Návrh možností agregace / disagregace programových indikátorů

PO IP SC	ID indikátoru a název	Definice	Zhodnocení Deloitte
PO1 IP1 SC1	2 02 10 Odborné publikace (vybrané typy dokumentů)	Počet odborných publikací evidovaných k danému roku v databázi Thomson Reuters Web of Science. Jsou započítávány publikace typu "article", "book", "book chapter", "letter" a "review".	Indikátor je relevantní Indikátor je možné uvést jako nadřazený indikátoru 2 02 15. Indikátor 2 02 15 představuje podle své definice podmnožinu indikátoru 2 02 10.
	2 02 11 Odborné publikace (vybrané typy dokumentů) vytvořené podpořenými subjekty	Počet odborných publikací evidovaných v databázi Thomson Reuters Web of Science nebo Scopus, vydaných po dni schválení projektu v OP VVV, u nichž je alespoň jedním ze spoluautorů výzkumník z podpořeného výzkumného pracoviště.	Indikátor je relevantní Jedná se o indikátor měřený na úrovni projektů OP VVV. Indikátor lze uvést jako nadřazený indikátoru 2 02 16. Indikátor lze uvést jako nadřazený indikátoru 2_02_13

PO IP SC	ID indikátoru a název	Definice	Zhodnocení Deloitte
	2 02 16 Odborné publikace (vybrané typy dokumentů) se zahraničním spolumautorstvím vytvořené podpořenými subjekty	Počet odborných publikací evidovaných v databázi Thomson Reuters Web of Science nebo Scopus, vydaných po dni schválení projektu v OP VVV ve spolumautorství výzkumníků z domácích a zahraničních pracovišť. Alespoň jedním ze spolumautorů publikace je výzkumník z podpořeného výzkumného pracoviště a alespoň jedním ze spolumautorů výzkumník ze zahraničního pracoviště.	Indikátor je relevantní Indikátor lze uvést jako podřazený indikátoru 2 02 11.
PO3 IP1 SC5	5 10 10 Počet organizací, ve kterých se zvýšila kvalita výchovy a vzdělávání a proinkluzivnost	Organizace působící ve výchově a vzdělávání (včetně zájmového a neformálního), které v průběhu projektu zvýšily svou kvalitu včetně proinkluzivnosti. Proinkluzivně nastavená organizace je organizace, která vytváří diferencované podmínky pro všechny děti bez výjimek (včetně dětí se potřebou podpůrných opatření), optimálně rozvíjí jejich schopnosti a přitom je vzdělává ve společné, výkonově heterogenní sociální skupině. Kvalita bude měřena podle kritérií, která jsou dána pro jednotlivé specifické cíle v dokumentaci OP.	Indikátor je relevantní Indikátor navrhujeme označit jako nadřazený indikátoru 5 12 10.

Zdroj: Deskresearchová analýza Deloitte a workshop se zástupci MŠMT

4.3.7 EQ 3.8: Jaká rizika ve smyslu nežádoucího jednání za účelem dosahování závazných hodnot lze identifikovat u hlavních indikátorů?

Při realizaci analytické činnosti byla identifikována následující rizika nežádoucího jednání za účelem dosahování závazných hodnot indikátorů ze strany žadatelů a příjemců podpory OP VVV.

Rizika jsou vyhodnocena podle kritérií závažnosti dopadu a pravděpodobnosti výskytu. Výsledná hodnota rizika je dána jako součin těchto kritérií.

Tabulka 11: Soupis identifikovaných rizik

Název rizika	Popis	Pravděpo- dobnost výskytu	Závažnost dopadu	Celkové zhodnocení rizika	Komentář Deloitte
Nízká ochota příjemců podpory vyplňovat karty účastníka – zejména v PO2	Pro zajištění informací a měření indikátorů, které se uvádí v IS ESF 2014+ musí příjemci finančních prostředků vyplňovat tzv. „karty účastníka“, ve kterých jsou uvedeny detailní informace o osobách, které získaly podporu z projektu ESF. Na základě zkušeností s OP VK upozornili zástupci MSMT na riziko, že zejména ze strany vysokých škol lze očekávat nízkou ochotu k vyplňování těchto karet. Lze očekávat, že žadatelé o finanční podporu budou mít tendenci v žádostech záměrně uvádět cílové hodnoty indikátorů co nejnižší (pod potenciálem projektu). Vysoké školy mohou mít tendence podávat projektové žádosti s aktivitami nastavenými tak, aby účastníci nedosáhli hranice bagatelní podpory s očekáváním, že jejich projekt bude schválen.	3	2	6	Na riziko je nutné reagovat především důslednou kontrolou projektových žádostí ze strany MŠMT – nemělo by docházet ke schvalování projektů, u kterých je uvedena hodnota indikátorů nižší, než je stanovená úroveň bagatelní podpory. Rovněž považujeme za důležitý důsledný dohled na vyplňování karet účastníka při kontrolách na místě.
Obtížná měřitelnost kvalitativní stránky vyhodnocovaných indikátorů	Indikátorová soustava obsahuje indikátory, jejichž měření vyžaduje i posouzení kvalitativní stránky výstupu / výsledku. Např. indikátory typu 5 10 10 Počet organizací, ve kterých se zvýšila kvalita výchovy a vzdělávání a proinkluzivnost, nebo 5 25 10 Počet pracovníků ve vzdělávání, kteří v praxi uplatňují nově získané poznatky a dovednosti. Kvalitativní stránka bude měřena prostřednictvím dotazníků vyplňovaných na začátku a na konci realizace projektu u indikátorů, které sledují kvalitu na úrovni instituce (např. 5 10 10), a dále prostřednictvím tzv. profesního portfolia, kam se bude slovně zaznamenávat pokrok u jednotlivých podpořených osob (např. pedagogů), kterého bylo dosaženo díky intervencím OP VVV. Pro vykazání kvalitativního zlepšení má stačit i vykazání malého pozitivního pokroku. MŠMT v rámci kontrolní činnosti bude správnost tohoto hodnocení, které vytváří sám příjemce podpory, kontrolována pouze v souhrnných monitorovacích zprávách, případně během kontroly na místě. Riziko spočívá v tom, že tyto kvalitativní prvky indikátorové soustavy budou obtížně měřitelné a kontrolovatelné. Vypovídací schopnost těchto indikátorů bude velmi závislá na poctivosti příjemců při vyplňování dotazníků a profesních portfolií. Zároveň bude závislá na benevolenci MŠMT při kontrole monitorovacích zpráv projektu a při kontrolách na místě. Toto riziko se průřezově týká všech indikátorů v PO1, PO2 a PO3 k jejichž vykazání je nutné využít (subjektivní) hodnocení příjemce finančních prostředků.	2	2	4	Na riziko se doporučuje reagovat důslednou kontrolou projektů na místě a dále důslednou kontrolou monitorovacích zpráv projektů, ve kterých je vykazován kvalitativní pokrok na úrovni instituce, nebo jejich pracovníků. Zároveň se považuje za vhodné zvýšit důraz na úvodních seminářích pro příjemce u relevantních výzev na instruktáž ohledně správného vyplňování projektové dokumentace.

5 Doporučení, včetně harmonogramu jejich uvedení do praxe

V rámci šetření byla identifikována doporučení, která jsou uvedena v následujících podkapitolách.

Tabulka 12: Kritéria dopadu a času

Kritérium	Popis kritéria	Hodnoty kritéria
Časové hledisko	Hodnocení určuje, v jak dlouhém časovém hledisku lze navrhované opatření realizovat tak, aby došlo k reálnému zlepšení v oblasti, které se doporučení týká.	1) Doporučení k realizaci v dlouhodobém horizontu (více než 2 roky). 2) Doporučení k realizaci ve středně dlouhém časovém horizontu (6 měsíců – 2 roky). 3) Doporučení k okamžité realizaci (méně než 6 měsíců).
Závažnost dopadu	Hodnocení udává významnost, kterou přisuzujeme dopadu hodnoceného doporučení.	1) Nízký význam – implementaci doporučení považujeme za méně významnou z hlediska potenciálu na pozitivní změnu v OP VVV. 2) Střední význam – implementaci doporučení považujeme za středně významnou z hlediska potenciálu na pozitivní změnu v OP VVV. 3) Vysoký význam – implementaci doporučení považujeme za vysoce významnou z hlediska potenciálu na pozitivní změnu v OP VVV.

Výsledná prioritizace doporučení je dána součinem hodnocení v těchto dvou kritériích.

5.1 PO3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Tabulka 13: Doporučení PO3

ID	Název a popis	Kroky realizace	Závažnost dopadu	Časové hledisko	Prioritizace doporučení
1PO3	Zpracování evaluace k vyhodnocení efektivity systému územní dimenze MAP / KAP / ŠAP / PA – Část zástupců regionálního školství chápe tvorbu MAP/KAP jako nástroj pro získání finančních prostředků z OP VVV. Prioritní cíle MŠMT jsou pak těmito zástupci regionálního školství vnímány až jako sekundární. Existuje riziko, že pokud nebudou naplněna očekávání této části zástupců regionálního školství (tzn. tvorba MAP / KAP nepovede ke zvýšení relevance a efektivity čerpání finančních prostředků OP VVV školami), zájem o zpracování MAP / KAP do budoucna opadne a nebudou naplněny základní cíle MŠMT.	1. Zpracování evaluace včetně vyhodnocení efektivity systému územní dimenze a udržitelnosti vytvořených komunikačních platform. 2. V návaznosti na výsledek evaluace rozhodnout, zda bude systém vyhlášení výzev na základě MAP / KAP / ŠAP a PA udržován	2	1	2

ID	Název a popis	Kroky realizace	Závažnost dopadu	Časové hledisko	Prioritizace doporučení
	Téma územní dimenze je uvedeno v evaluacích PO3 (i v evaluacích PO1 a PO2) dle Plánu evaluací na Q3 2018. Doporučuje se provést detailní vyhodnocení funkčnosti systému územní dimenze v PO3. Výsledkem by mělo být zjištění, zda projekty MAP / KAP reálně přispěly ke zlepšení strategického řízení škol na místní nebo regionální úrovni respektive zda skupiny, partnerství a další komunikační platformy, vzniklé za účelem tvorby MAP / KAP jsou dlouhodobě udržitelné a efektivní. V případě, že by jejich udržitelnost byla nízká, mělo by být součástí evaluace navržení nových kroků jak postupovat při identifikaci věcných potřeb na regionální úrovni tak, aby byly výzvy OP VVV na tyto potřeby schopné pružně reagovat.	ve stávající podobě, nebo zda bude modifikován. 3. Implementace případného opatření pro relevantní výzvy ve zbytku programového období.			

5.2 Průřezová doporučení

Tabulka 14: Průřezová doporučení

ID	Název a popis	Kroky realizace	Závažnost dopadu	Časové hledisko	Prioritizace doporučení
1PDO	Konkretizace aktivit jednotlivých výzev a jejich aktivní komunikace vůči potenciálním žadatelům – Při šetřeních v PO1, PO2 i PO3 padlo, že zaměření SC je v textu OP VVV obecné, témata jsou dále specifikována ve výzvách, respektive jejich přílohách. Z realizovaných šetření vyplývá, že potenciální žadatelé nemusejí vždy dostatečně sledovat vyhlášené výzvy, protože se na základě textu OP VVV domnívají, že intervence nebudou zaměřeny do oblastí, ve kterých by měli zájem projekty realizovat (problém identifikován zejména v PO1 a PO3). Z toho důvodu se doporučuje vůči potenciálním příjemcům komunikovat co možná nejkompexnější výčet možných druhů projektů, které mohou být v rámci vyhlášené výzvy realizovány (např. v PO3 uvádět, že z výzvy je možné hradit sportovní aktivity jako nástroj inkluze i za účelem rozvoje klíčových kompetencí, nebo aktivity na podporu talentovaných žáků). Tuto komunikaci považujeme za doplnění informací, které potenciální žadatelům mohou chybět (například i z toho důvodu, že si tyto informace sami nedohledají – jako např. výše zmíněná podpora sportovních aktivit). Jako vhodný způsob komunikace považujeme detailnější a úplnější výčet podporovaných aktivit v přílohách výzev, včetně v relevantních případech detailnějšího a úplnějšího uvádění aktivit, které nemohou být z výzvy realizovány. Tyto upřesňující informace doporučujeme koncipovat jako „menu“ projektů, ze kterého by si žadatelé vybírali	1. Konkretizace příloh výzev v oblasti věcného vymezení povolených / nepovolených aktivit. 2. Komunikace výzev doporučeným způsobem vůči žadatelům.	3	3	9

ID	Název a popis	Kroky realizace	Závažnost dopadu	Časové hledisko	Prioritizace doporučení
	(konečné zaměření projektu i způsob realizace by samozřejmě nadále záležel na žadateli, tzn. tímto „menu“ zde nemáme na mysli, že by měly být veškeré intervence OP VVV realizovány prostřednictvím šablon). Tento komplexní výčet podporovaných aktivit by usnadňoval i proces hodnocení žádostí externími hodnotiteli. Za vhodnou doplňkovou aktivitu se považuje i rozesílání newsletterů na zástupce institucí potenciálních žadatelů. Obsahem těchto newsletterů by byly informace ohledně záměrů, avíza a vyhlášení výzev (informace které nejsou v režimu „důvěrné“) a zejména pak detailní popis aktivit, které bude možné v rámci výzvy realizovat (viz výše). Účelem zasílání newsletterů je potenciálním žadatelům maximálně zjednodušit získávání informací o výzvách a projektech, které z nich lze realizovat. Cílem této konkretizace, je od první chvíle předcházet podávání projektových žádostí na nevyhovující projekty a motivace dalších žadatelů podat projekt díky větší transparentnosti podmínek a jasné komunikované vize programu.				
2PDO	Doplnění přílohy H. OP VVV o potenciální komplementarity a synergii s projekty OP VVV – Stávající podoba přílohy H. OP VVV neobsahuje definované vazby s programy TA ČR. Zástupce TA ČR je přitom členem plánovací komise OP VVV. Provedenou analýzou byly identifikovány potenciální komplementární vazby mezi specifickými cíli OP VVV a programy TA ČR. Tyto vazby se proto doporučuje uvést v textu aktualizované přílohy H. OP VVV.	Doplnění relevantních vazeb do aktualizované přílohy H. OP VVV	2	3	6

6 Použitá literatura a zdroje

Literatura

- ČŠI, Mezinárodní šetření PISA 2015, 2016, dostupné z: <http://www.csicr.cz/html/PISA2015/flipviewerexpress.html>, přístup: 20. 2. 2017
- ČŠI, Výroční zpráva České školní inspekce za školní rok 2013/2014, dostupné z: <http://www.csicr.cz/cz/DOKUMENTY/Vyrocni-zpravy/Vyrocni-zprava-CSI-za-skolni-rok-2012-2013>, přístup 27. 9. 2016
- ČŠI, Výroční zpráva České školní inspekce za školní rok 2014/2015, dostupné z: [http://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Vyrocni-zpravy/Vyrocni-zprava-Ceske-skolni-inspekce-za-skolni-\(1\)](http://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Vyrocni-zpravy/Vyrocni-zprava-Ceske-skolni-inspekce-za-skolni-(1)), přístup 27. 9. 2016
- ČŠI, Výroční zpráva České školní inspekce za školní rok 2015/2016, dostupné z: [http://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Vyrocni-zpravy/Vyrocni-zprava-Ceske-skolni-inspekce-za-skolni-\(2\)](http://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Vyrocni-zpravy/Vyrocni-zprava-Ceske-skolni-inspekce-za-skolni-(2)), přístup 15. 2. 2017
- Deloitte, Průběžná evaluace Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost, 2014 – 2015, dostupné z: <http://www.op-vk.cz/cs/siroka-verejnost/studie-a-analyzy/prubezna-evaluace-op-vk.html>, přístup 27. 9. 2016
- Deloitte, Zpráva z hodnocení koordinace mechanismů a procesů vedoucích k plánování a realizaci mechanismu synergických a komplementárních vazeb mezi OP VVV a jinými programy, době přípravy této zprávy nebyl dokument veřejně dostupný.
- HaskoningDHV, Průběžná evaluace OP VaVpI, 2016, dostupné z: <http://www.opvavpi.cz/cs/siroka-verejnost/evaluace/evaluace-zpracovane-pro-ridici-organ-op-vavpi.html>, přístup 27. 9. 2016
- MMR-NOK, Makroekonomická a sektorová analýza ČR, dostupné z: http://dotaceeu.cz/getmedia/2a7d92f2-db87-4a07-8e83-46a8be1ff7bf/FINAL_Vstupni-makro-analyza_rozvojove-potreby-DoP_EJ-NOK.pdf?ext=.pdf, přístup 15. 2. 2017
- MMR-NOK, Zásady tvorby a používání indikátorů v programovém období 2014 – 2020, 2015 - verze 4, dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/ad96ab0e-1897-49ef-a02b-a15905e97eff/MP-indikatory_v4.pdf?ext=.pdf, přístup 30. 9. 2016
- MMR-NOK, Makroekonomická a sektorová analýza ČR, (2017), dostupné z: <http://dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/Narodni-organ-pro-koordinaci/Evaluace/Knihovna-evaluaci/Makroekonomicka-a-sektorova-analyza.aspx>, přístup 14. 2. 2017.
- MPO, Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020, červenec 2014, dostupné z: <http://www.opvik.cz/files/opvik-text-operacniho-programu.pdf>, přístup 6. 10. 2016
- MPSV, OP Zaměstnanost 2014 – 2020, verze duben 2015, dostupné z: <https://www.esfcr.cz/documents/21802/799022/Opera%C4%8Dn%C3%AD+program+Zam%C4%9Bstnanost/685f08a2-f3c8-4a61-a266-f9e814a61144>, přístup 5. 10. 2016
- MŠMT, Evaluační plán Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, verze 1, dostupné z: http://www.msmt.cz/uploads/OP_VVV/Evaluace/EP_OP_VVV.pdf, přístup 11. 10. 2016
- MŠMT, Harmonogram výzev na rok 2015, verze 3, dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/37091/>, přístup 5. 10. 2016
- MŠMT, Harmonogram výzev na rok 2016, verze 3, dostupné z: http://www.msmt.cz/uploads/OP_VVV/harmonogram_vyzev/Harmonogram_vyzev_2016_03_verze_new_final.pdf, přístup 5. 10. 2016

- MŠMT, Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky, 2014, dostupné z: http://www.msmt.cz/uploads/OP_VVV/Narodni_RIS3_strategie_schvalena_vladou_8.12.2014.pdf, přístup 10. 10. 2016
- MŠMT, Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání, verze k 5. 5. 2015, dostupné z: http://www.msmt.cz/uploads/OP_VVV/Text_OP_VVV.pdf, přístup 27. 9. 2016
- MŠMT, Postupy zpracování Místních akčních plánů, Příloha č. 2. výzvy k předkládání projektů, dostupné z: http://www.msmt.cz/uploads/OP_VVV/Vyzva_MAP/Priloha_2_Postupy_MAP.pdf, přístup 10. 10. 2016
- MŠMT, Rámec rozvoje vysokého školství do roku 2020, 2015, dostupné z: http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/ramec_vs.pdf, přístup 5. 10. 2016
- OECD, PISA 2012 Results: What Makes Schools Successful? Resources, Policies and Practices (Volume IV), PISA, OECD Publishing, dostupné z: <https://www.oecd.org/pisa/keyfindings/pisa-2012-results-volume-IV.pdf>
- RECI, Začleňování romských dětí předškolního věku, 2015, dostupné z: http://www.osf.cz/wp-content/uploads/2015/11/RECI_Czech_Republic_report_CZ-10-27-2015.pdf, přístup 12. 10. 2016
- RVŠ, Připomínky Rady VŠ k návrhu Metodiky hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory (Metodika 17+), dostupné z: <http://www.radavs.cz/wp-content/uploads/2015/04/Pripominky-RVS-k-navrhu-M17-.pdf>, přístup 15. 3. 2017
- Úřad vlády ČR, Národní politika výzkumu, vývoje a inovací na léta 2016-2020, 2015, dostupné z: <http://vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=682145>, přístup 10. 10. 2016
- Úřad vlády ČR, Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2014 – 2020, 2014, dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Projekt_Optimalizace/Strategie-pro-rovnost-zen-a-muzu-v-CR-na-leta-2014-2020.pdf, přístup 12. 10. 2016

Datové zdroje:

- **Český statistický úřad:**
<https://www.czsystem/csu/czso/10-trh-prace>
https://www.czso.cz/csu/czso/statistika_vyzkumu_a_vyvoje
- **DV Monitor:**
<http://www.dvmonitor.cz/>
- **Eurostat:**
Persons with tertiary education (ISCED) and/or employed in science and technology - http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/R_%26_D_personnel
Graduates at doct–ral level by sex and age groups - per 1000 of population aged 25-34 <https://data.europa.eu/euodp/cs/data/dataset/3APqikVTOhFKGm7s0sRA>
Share of wome– researchers (FTE): all sectors - http://ec.europa.eu/eurostat/data/database?node_code=tsc00002#
- **IS MONIT 7+,** Data o projektech realizovaných v OP VK a OP VaVpl (finanční částky projektů, podporované aktivity, oblasti podpory atp. – za účelem oddělení efektu předchozího programového období od stávajícího)
- Statistika školství, <http://stistko.uiv.cz/registr/vybskolrn.asp>
- Výkonové ukazatele
F22, studenti podle skupiny studijních programů
<http://dsia.uiv.cz/vystupy/f2/f22.xls>
- Předané dotazníky MŠMT

-
- MAK Souhrn
 - Potřeby základních škol v rámci projektu OP VVV 2015 – 2020
 - Podpora krajského akčního plánování

